

Natuurtoets

N631 onderdoorgang spoor Rijen

Toetsing Wet natuurbescherming en NNB

projectnummer 442272.100
definitief revisie 01
17 februari 2021

Natuurtoets

N631 onderdoorgang spoor Rijen

Toetsing Wet natuurbescherming en NNB

projectnummer 442272.100

definitief revisie 01
17 februari 2021

Auteurs

J.N. Peereboom
J. Buijks
L. Koks

Opdrachtgever

Provincie Noord-Brabant
Brabantlaan 1
5216 TV 'S-HERTOGENBOSCH

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

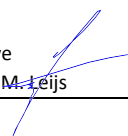
datum vrijgave
17-02-2021

beschrijving revisie 01
definitief

goedkeuring
G. Leeuw

vrijgave
F.L.J.M. Leijts

Inhoudsopgave

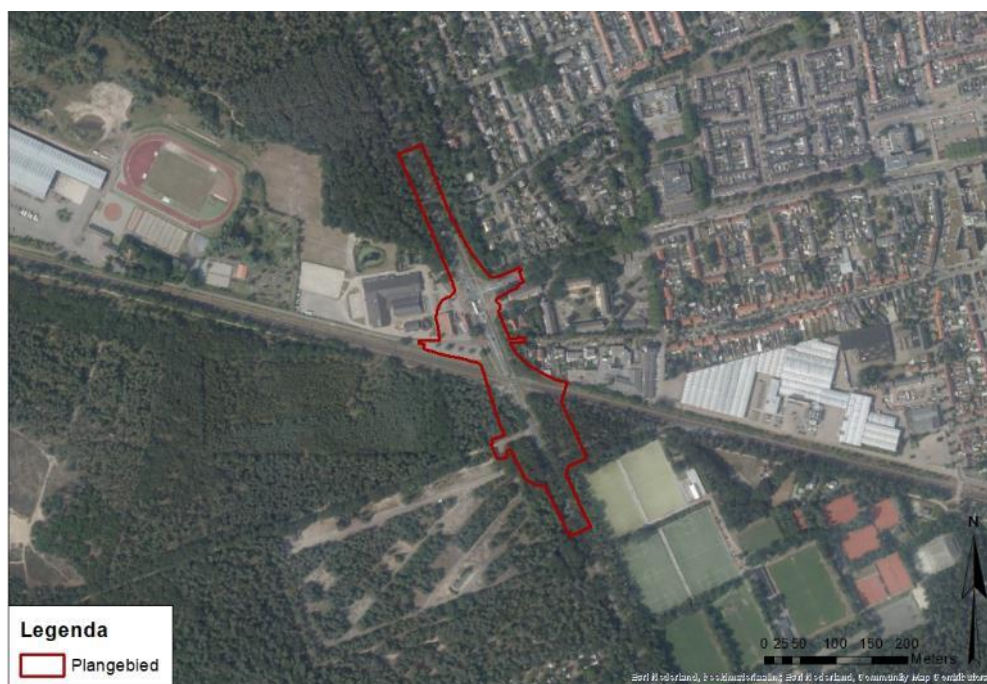
Blz.

1	Inleiding	7
1.1	Aanleiding	7
1.2	Planvoornemen	8
1.3	Doel en onderzoeksvragen	8
1.4	Leeswijzer	8
2	Wettelijk kader Wet natuurbescherming	9
2.1	Algemeen	9
2.2	Soortbescherming	9
2.3	Gebiedsbescherming	10
2.3.1	Natura 2000	10
2.3.2	Natuurnetwerk Nederland	10
2.3.3	Bescherming van houtopstanden	11
3	Methodiek	12
3.1	Algemeen	12
3.2	Bureauonderzoek	12
3.3	Terreinbezoek	13
3.4	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	13
4	Resultaten	14
4.1	Gebiedsbeschrijving	14
4.2	Beschermde soorten	15
4.2.1	Resultaten bureauonderzoek	15
4.2.2	Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen	16
4.2.3	Samenvatting beschermde soorten	25
4.3	Beschermde gebieden	26
4.3.1	Natura 2000-gebieden	26
4.3.2	Natuurnetwerk Nederland	27
4.4	Bescherming van houtopstanden	29
5	Toetsing	31
5.1	Effectbepaling plan	31
5.2	Toetsing effect op beschermde soorten	31
5.2.1	Vogels	31
5.2.2	Zoogdieren	33
5.2.3	Reptielen	39
5.2.4	Planten	40
5.3	Effecten op beschermde gebieden	40
5.3.1	Effecten op Natura 2000-gebieden	40
5.3.2	Effecten op het Natuurnetwerk Brabant (NNB)	41
5.3.3	Bescherming van houtopstanden	45

Bijlagen

Bijlage 1: Wettelijk kader

Bijlage 2 Nader onderzoek N631

Ligging van het plangebied

Conclusies en advies

De Provincie Noord-Brabant is voornemens om op meerdere locaties groot onderhoud uit te voeren aan de N631 tussen Oosterhout en Rijen. Hiervoor is onderzoek gedaan naar de dit gehele traject. Deze natuurtoets richt zich alleen op het plangebied rondom de voorgenomen onderdoorgang van het spoor Rijen, traject N631/Nassaulaan-N631/Broodbaan (Bijlage I). Het voornemen is uitvoerbaar indien duidelijk is dat het niet in strijd is met de Wet natuurbescherming (Wnb) en het beleid van het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Om deze reden is inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden binnen de invloedsfeer van het plangebied en de eventuele effecten hierop. Dit is gedaan op basis van een Natuurtoets. In dit hoofdstuk is het advies weergegeven dat voortkomt uit de conclusies van de uitgevoerde Natuurtoets. Tevens is aangegeven of volgens de Nederlandse wetgeving vervolgstappen aan de orde zijn.

Conclusies: Beschermde gebieden

Het plangebied overlapt op enkele locaties met het Natuurnetwerk Brabant. De aanpassingen ter plaatse van het spoor leiden tot ruimtebeslag binnen het NNB. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen permanent aantasting in de toekomstige situatie (0,09 ha) en de tijdelijke aantasting in verband met werkterreinen en tijdelijke omleiding (0,52 ha). Echter voor zowel het tijdelijke als het permanente ruimtebeslag is herbegrenzing van het NNB noodzakelijk. Uit de Nee-tenzij afweging blijkt dat herbegrenzing mogelijk is. Ook de tijdelijke omleiding wordt in het bestemmingsplan vastgelegd, waarbij de mogelijkheid wordt opgenomen dat na afronding van de werkzaamheden op deze locatie weer NNB kan worden ontwikkeld.

Al het ruimtebeslag vindt plaats in het beheertype 'Droog bos met productie (N16.03)' met een ontwikkeltijd in de categorie 25-100 jaar. Voor de compensatie van dit bostype geldt een kwaliteitstoetslag van 2/3 (67%). Hoewel bij de tijdelijke aantastingen het bestaande oppervlak weer wordt teruggebracht is ook hier gerekend met de toeslag. Hiermee komt de totale compensatieopgave op 1,02 ha. Deze aanpak dient te worden afgestemd met het bevoegd gezag; de provincie Noord-Brabant. De invulling van de compensatie is uitgewerkt in een compensatieplan (Antea Group, 2020). In tabel 1 is een overzicht gegeven van het ruimtebeslag en daaruit voorkomende compensatie.

Tabel 1. Overzicht aantasting NNB en benodigde compensatie.

Ruimtebeslag NNB	m ²	ha	Factor	Compensatieopgave (ha)
Permanent ruimtebeslag	922	0,09	1,67	0,15
Tijdelijk ruimtebeslag / werkterreinen	5.178	0,52	1,67	0,86
Totaal compensatie				1,02

Binnen de invloedsfeer van het voornemen is geen Natura 2000-gebied aanwezig. Effecten op Natura 2000-gebied kunnen op voorhand uitgesloten worden. In tabel 2 is een overzicht gegeven van de conclusies ten aanzien van gebiedsbescherming.

Tabel 2. Overzicht conclusies en vervolgstappen gebiedsbescherming.

	Natura 2000	NNB
Aanwezig binnen de invloedssfeer?	Nee	Ja
Effecten?	Nee	Er is sprake van ruimtebeslag.
Vereiste vervolgstappen aan de orde?	Nee	Werkwijze afstemmen met bevoegd gezag. Opstellen compensatieplan
Is het plan uitvoerbaar in het kader van de gebiedsbescherming?	Ja	Ja

Conclusies: Beschermde soorten

Uit de bureaustudie in combinatie met het terreinbezoek is gebleken dat (leefgebied van) de volgende in het kader van de Wet natuurbescherming beschermde soorten aanwezig zijn en/of mogelijk verwacht worden in het plangebied en de verstoringzone daaromheen:

- *Algemene broedvogels;*
- *Vogels met een jaarrond beschermd nest [buizerd, havik, ransuil, sperwer];*
- *Kleine marterachtigen [bunzing, wezel];*
- *Vleermuizen;*
- *Levendbarende hagedis;*
- *Diverse planten.*

In Tabel 3 is aangegeven welke gevolgen de aanwezigheid van (het leefgebied van) deze soorten heeft voor het voorliggende plan. Aangegeven is of een nader onderzoek nodig is, of er sprake is van een overtreding van de Wet natuurbescherming, of dit middels maatregelen voorkomen kan worden en of bij de uitvoering van het plan een ontheffing nodig is. In Hoofdstuk 5 van deze Natuurtoets staat de onderbouwing voor de gegeven conclusies.

Tabel 3. Overzicht conclusies en vervolgstappen soortbescherming.

Soort	Essentieel leefgebied in plangebied?	Nader onderzoek nodig?	Is er sprake van een overtreding	Ontheffing noodzakelijk	Vervolgstappen
Algemene broedvogels	Mogelijk	Nee	Nee, mits buiten het broedseizoen wordt gewerkt, het plangebied ongeschikt is gemaakt voor het broedseizoen of een ecooloog de werkzaamheden controleert.	Nee	Werkzaamheden uitvoeren buiten het broedseizoen, plangebied ongeschikt maken voor het broedseizoen of uitvoeren werkzaamheden in de aanwezigheid van een ecooloog.
Vogels met een jaarrond beschermd nest [buizerd, havik, ransuil, sperwer]	Mogelijk nesten in de bosschage nabij de Nassaulaan. Mogelijk nesten bij Eetcafé 'De Vijf Eiken'	Ja	Mogelijk, bij ruimtebeslag in de bosschage dient een onderzoek uitgevoerd te worden om het gebruik van de nesten te bepalen.	Mogelijk	Nader onderzoek uitgevoerd. Aanvullend nader onderzoek bij Eetcafé De Vijf

			<i>Conclusie uit Nader Onderzoek: geen jaar rond beschermde nesten Mogelijk op basis van aanvullend onderzoek Eetcafé De Vijf Eiken nog uit te voeren in 2021</i>		<i>Eiken, nog uit te voeren in 2021</i>
Kleine marterachtigen [bunzing, wezel]	<i>Burcht en (vlakbij) takkenhoop aanwezig in de bosschage nabij de Nassaulaan.</i>	<i>Ja</i>	<i>Mogelijk, het gebruik van de burcht en de takkenhoop dient te worden bepaald door nader onderzoek. Conclusie uit Nader Onderzoek: geen bewoonde burchten</i>	<i>Nee</i>	<i>Nader onderzoek uitgevoerd.</i>
Vleermuizen	<i>Mogelijk, een aantal bomen bieden geschikte verblijfplaatsen. Bomen langs de N631 kunnen als vliegroute worden gebruikt.</i>	<i>Ja</i>	<i>Mogelijk, indien de bomen daadwerkelijk als verblijfplaats worden gebruikt. Conclusie uit Nader Onderzoek: geen verblijfplaatsen aanwezig</i>	<i>Nee</i>	<i>Uitgevoerd vijfdaags onderzoek tussen half mei en half oktober 2019 naar gebruik verblijfplaatsen in het plangebied.</i>
Levendbarende hagedis	<i>Nee, echter geschikt leefgebied in de NNB-gebieden en mogelijk sporadisch in de bermen</i>	<i>Nee</i>	<i>Nee, mits gewerkt wordt conform een goedgekeurde gedragscode.</i>	<i>Nee</i>	<i>Werken conform een goedgekeurde gedragscode.</i>
Diverse planten	<i>Mogelijk</i>	<i>Nee</i>	<i>Mogelijk (in de toekomst) aanwezig.</i>	<i>Nee</i>	<i>Werken conform een goedgekeurde gedragscode.</i>

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is een zorgplicht opgenomen. In het tekstkader in Bijlage 1 staat het wetsartikel uitgeschreven. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

Conclusie Bescherming van houtopstanden

Alle houtopstanden in de aangrenzende bospercelen langs de N631 en de wegbeplanting langs de N631 die zijn gelegen buiten de bebouwde kom van Rijen vallen onder de bescherming van de Wet natuurbescherming.

Bomenrijen die zijn gelegen binnen de grens van de bebouwde kom zijn niet beschermd in de Wet natuurbescherming. Binnen het plangebied betreft het bomen langs de Nassaulaan en de N631.

Als gevolg van het voornemen gaat 0,61 ha NNB, deels tijdelijk, verloren. Het NNB op deze locaties betreft beheertype 'Droog bos met productie N16.03' en valt onder de bescherming van houtopstanden uit de Wet natuurbescherming. Naast deze houtopstanden gaan ter hoogte van de Sportparkweg, maar in de berm van de N631 circa 10 bomen verloren. Ook deze bomen vallen onder de bescherming van houtopstanden uit de Wet natuurbescherming. Voorafgaand aan het

rooien dient een kapmelding gedaan te worden en dienen de bomen te worden herplant. Dit houdt in dat minimaal een maand voorafgaand aan de kap een melding wordt gedaan bij het bevoegd gezag; herplant dient binnen 3 jaar na de kap plaats te vinden. Geadviseerd wordt de herplant van bomen te combineren met de realisatie van de compensatieopgave vanuit het Natuurnetwerk Brabant.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De Provincie Noord-Brabant is voornemens om groot onderhoud uit te voeren bij meerdere oversteekplaatsen aan de N631 tussen Oosterhout en Rijen. Eén van deze locaties is de voorgenomen onderdoorgang van het spoor in Rijen, het traject tussen de Nassaulaan en Broodbaan waarvan het plangebied in Figuur 1.1 is aangegeven. Deze natuurtoets richt zich alleen op het aangegeven plangebied. Op dit moment wordt de voorkeursvariant uitgewerkt. Onderdeel van het werk is de realisatie van een tunnelbak onder het spoor. Dit onderdeel wordt uitgevoerd door ProRail en valt buiten voorliggende rapportage.

Bij ruimtelijke ingrepen moet rekening worden gehouden met beschermde planten- en diersoorten en met beschermde gebieden. Er dient onderzocht te worden of de geplande ingrepen effect hebben op beschermde soorten of beschermde gebieden (Wet natuurbescherming en Natuurnetwerk Nederland). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In deze rapportage zijn de resultaten van de Natuurtoets beschreven.

Figuur 1.1.: Locatie plangebied (achtergrondkaart: pdok.nl)

1.2 Planvoornemen

De initiatiefnemer is voornemens om binnen het plangebied een rotonde aan te leggen en een onderdoorgang te realiseren ter hoogte van het spoor om de doorstroming te verbeteren en de veiligheid te verhogen.

Van belang voor het onderdeel natuur is dat de aanleg mogelijk kan leiden tot de kap van bomen. Hier zal met name sprake van zijn ter plaatse van de knelpunten.

1.3 Doel en onderzoeksvragen

Het doel van voorliggende Natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de beschermde soorten en beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland) en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing/vergunning noodzakelijk is. Om hiertoe te komen worden onder andere de volgende vragen beantwoord:

- Welke in het kader van de Wnb beschermde soorten (en/of vaste rust- en verblijfplaatsen) komen voor in het beïnvloedingsgebied van de voorgenomen activiteit? Vinden er als gevolg van de ontwikkeling effecten plaats op deze soorten en worden daarbij verbodsbepalingen overtreden? Is het noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen en welke zijn dit? Dient in het kader van de Wnb een ontheffing aangevraagd te worden?
- Komen in de beïnvloedingszone van het projectgebied beschermde natuurgebieden voor? Zo ja, welke zijn dit en wat zijn de gevolgen hierop? Dienen vervolgstappen in de vorm van een uitwerking- of een compensatieplan opgesteld te worden?

Op bovenstaande vragen wordt in hoofdstuk 4 en 5 een antwoord gegeven (zie ook de leeswijzer).

1.4 Leeswijzer

De Natuurtoets is als volgt opgebouwd:

- De Natuurtoets begint met de belangrijkste conclusies gedestilleerd uit de resultaten van voorliggende Natuurtoets;
- Hoofdstuk 1 geeft de aanleiding van de Natuurtoets en het planvoornemen;
- Hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader;
- Hoofdstuk 3 geeft een toelichting op de methodiek van de Natuurtoets;
- Hoofdstuk 4 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten en gebieden in (de omgeving) van het plangebied;
- Hoofdstuk 5 toetst de activiteiten aan de natuurwetgeving en het NNB.

2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Dit hoofdstuk beschrijft het wettelijk kader van de soortenbescherming ([paragraaf 2.2](#)) en de gebiedsbescherming ([paragraaf 2.3](#)) relevant voor voorliggende Natuurtoets. In [paragraaf 2.4](#) wordt de vervolprocedure aangegeven bij een overtreding van verbodsbepalingen.

2.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden.

Naast bescherming vanuit de Wnb, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Brabant (hierna NNB). De bescherming van het NNB verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen) en niet via de natuurwetgeving.

2.2 Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving. Bij voorliggende toetsing wordt tevens beoordeeld of soorten met jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn in het plangebied. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4) en mogelijk jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal vogelsoorten, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt (zie artikel 3.1 in tekstkader in de bijlage).

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod op om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van

instandhouding. Daarbij dient opgemerkt te worden dat een aantal vogelsoorten ook vallen onder artikel 3.5 en daarom niet verstoord mogen worden (zie ook tabel E in de bijlage).

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb, zie ook Bijlage 1 tabel C en D van voorliggende rapportage. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

Indien bij het voornemen gestelde verboden in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 worden overtreden, dient gewerkt te worden conform een gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie. Zie de Bijlage voor een uitgebreide toelichting.

Beleidsregels soorten provincie Noord-Brabant

In provincie Noord-Brabant zijn aanvullend op de soorten beschermd in de Habitatrichtlijn en de 'andere soorten' (genoemd in artikel 3.10, bijlage A en bijlage B van de Wnb) een aantal soorten uit artikel 3.10 niet vrijgesteld. Het betreft de bunzing, hermelijn en de wezel. Deze drie soorten zijn gezamenlijk ook bekend als de kleine marterachtigen.

2.3 Gebiedsbescherming

2.3.1 Natura 2000

Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden van groot internationaal belang. Deze gebieden zijn aangewezen onder de Europese Habitat- en/of Vogelrichtlijn. Voor de gebieden en de daarbij aangewezen soorten en habitattypen zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Een activiteit mag niet leiden tot significant negatieve effecten op deze doelen of tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken. Indien op voorhand significante effecten niet uitgesloten kunnen worden dient een Passende beoordeling opgesteld te worden. Tevens komt in een aantal Natura-2000 gebieden tenminste één stikstofgevoelig habitat voor die gevoelig is voor overbelasting door stikstof.

2.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is een stelsel van ecologisch hoogwaardige natuurgebieden; de Natura 2000-gebieden maken daar deel van uit. Naast de Natura 2000-gebieden bevat het NNN ook overige leefgebieden van soorten en – om isolatie te voorkomen – gebieden die een verbinding vormen tussen natuurgebieden. Het NNN is onderdeel van het actieve beleid om bedreigde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen. De natuurgebieden die behoren tot het NNN en hun functies worden planologisch beschermd, hier geldt het 'nee, tenzij'-principe. De planologische bescherming betekent in het kort dat geen nieuwe bestemmingen worden toegestaan die per saldo leiden tot een significante aantasting van de oppervlakte, de kwaliteit en de samenhang van het NNN. Hieraan wordt getoetst bij de verlening van een omgevingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen

omgevingsrecht (Wabo). In de provincie Noord-Brabant is de NNN bekend als Natuurnetwerk Brabant (NNB).

2.3.3 Bescherming van houtopstanden

De Wet natuurbescherming (Wnb) geeft invulling aan de bescherming van houtopstanden die tot aan 1 januari 2017 vielen onder bescherming van de Boswet. De bescherming is geregeld in hoofdstuk 4 van de Wnb. De Provincie is het bevoegd gezag. De bescherming betreft de houtopstanden die zijn gelegen buiten de bebouwde kom Wnb en die een oppervlakte hebben van meer dan 1.000 m² (0,1 hectare) of bestaan uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen. De Wnb doet geen uitspraken over houtopstanden die zijn gelegen binnen de bebouwde kom of met kleinere oppervlakte dan 1.000 m².

Bescherming van dergelijke houtopstanden is een taak van de gemeentelijke overheid.

De wet geldt niet voor:

- a) Houtopstanden op erven of in tuinen;
- b) Fruitbomen of windschermen om boomgaarden;
- c) Naaldbomen bedoeld als kerstbomen indien niet ouder dan 20 jaar;
- d) Kweekgoed;
- e) Uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- f) Het dunnen van een houtopstand;
- g) Het uit populieren, wilgen, essen of elsen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van biomassa (onder specifieke voorwaarden).

Voor houtopstanden groter dan 1.000 m² is veelal sprake van overlap met de gemeentelijke Algemene Plaatselijke Verordening (APV). De mate van overlap kan per gemeente verschillen en is dus maatwerk. Toetsing aan de APV valt buiten de scope van de Natuurtoets.

Voor houtopstanden die zijn beschermd in de Wnb geldt een meldingsplicht bij voorgenomen velling, en in principe tevens een herplantplicht. Herplant wordt in principe ter plekke ingevuld. Onder voorwaarden kan herplant ook elders worden gerealiseerd.

3 Methodiek

Dit hoofdstuk beschrijft de methodiek die gehanteerd wordt tijdens het bureauonderzoek ([paragraaf 3.2](#)) en gedurende het terreinbezoek ([paragraaf 3.3](#)) van voorliggende Natuurtoets. In [paragraaf 3.4](#) wordt aangeduid hoe deze gegevens leiden tot een conclusie.

3.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

1. Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedssfeer van het plan;
2. Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

3.2 Bureauonderzoek

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar soorten uit de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), soorten van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5) en 'andere' beschermde soorten (artikel 3.10). Bij vogels zal met name speciale aandacht geschonken worden aan soorten die in het plangebied een essentieel leefgebied kunnen hebben. Voorgenoemde soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn bijlage IV-soorten, bijlage II Verdrag van Bern en bijlage I Verdrag van Bonn) en moeten worden getoetst op voorkomen en het planeffect. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Wnb.

Een aantal soorten is door de provincies vrijgesteld en zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen (zie tabel C en D in de bijlage). Deze zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in de provincie dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt met het voorliggende plan. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door het uitvoeren van een aantal zorgplicht gerelateerde maatregelen, wordt voldaan aan de zorgplicht en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd. Hierbij kan gedacht worden aan het rekening houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten en de manier van werken (zoals het aanhouden van vaste rijroutes en het zorgen voor vluchtmogelijkheden voor de soorten).

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied, is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Hierbij is nagegaan of er in de periode 2014-2019 beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Daarnaast zijn indien relevant ook regionale bronnen en atlassen gebruikt. Deze atlassen maken veelal gebruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied. Aan de hand van de resultaten van de bureaustudie is een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZK of

provinciale digitale atlassen. Om inzicht te krijgen in de ligging van het plangebied t.o.v. van het NNB is de provinciale website geraadpleegd.

3.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemde bureaustudie is middels een terreinbezoek bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Naast directe waarnemingen kan dan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de verwachte aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten op de locatie. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Op 12 juni 2018 is het eerste terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Antea Group. De weersomstandigheden waren bewolkt met een temperatuur van circa 20°C. Op 21 februari 2019 is er vanaf circa 9:25 uur nogmaals een terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Antea Group. Dit terreinbezoek is uitgevoerd bij licht bewolkt weer met een temperatuur van circa 10 °C. Het tracé is deels te voet en deels te fiets afgelegd.

3.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of het plan uitvoerbaar is, of een vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

4 Resultaten

In [paragraaf 4.1](#) wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het plangebied gegeven. Vervolgens wordt in [paragraaf 4.2](#) in gegaan op de resultaten van de in het gebied aanwezige of verwachte beschermde soorten (uiteenzetting van de resultaten van de bureaustudie en het terreinbezoek), waarna in [paragraaf 4.3](#) de ligging van gebieden beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming en het NNB in de omgeving van het plangebied aangegeven wordt.

4.1 Gebiedsbeschrijving

De N631 is een tweebaansweg met aan weerszijden eenrichtingsfietspaden. De fietspaden liggen gescheiden van de weg middels een (bos)berm. In de berm tussen de weg en het fietspad zijn op grote delen van de weg bomen aanwezig. Aan de noordzijde is voornamelijk zomereik aanwezig. Verder naar het zuiden komt vaker, naast zomereik, ook grove den voor. Op enkele delen is tevens struweel aanwezig in de berm. De bermen hebben als gevolg van de zanderige ondergrond en aangepast beheer een kruidenrijk karakter. De randen van de weg zijn uitgerasterd. Op enkele locaties zijn faunatunnels aanwezig. Binnen het plangebied is tevens Eetcafé 'De Vijf Eiken' aanwezig met ten zuiden daarvan de oversteek van de N631 over het spoor tussen Breda en Tilburg.

In het kader van de voorliggende planstudie wordt specifiek gekeken naar het kruispunt N631-Nassaulaan en de -spoorwegovergang. Deze onderdelen worden in de volgende paragrafen individueel beschreven.

1. Kruispunt N631 – Nassaulaan;

De Nassaulaan komt uit het bebouwd gebied van Rijen. In de berm tussen het fietspad en de weg staat geen opgaande beplanting. Aan de westzijde van de weg is het eetcafé 'De Vijf Eiken' gelegen. Hier staat een oude monumentale linde. Het kruispunt is vrij open. Echter aan de noordwest en noordoostzijde grenst het kruispunt aan dichte begroeiing. Waarbij aan de oostzijde tevens een takkenril aanwezig is.

2. N631-spoorwegovergang;

De N631 steekt kort na het kruispunt met de Nassaulaan het spoor Breda Tilburg over. In de berm tussen het fietspad en de weg staat geen opgaande beplanting. Aan de oost en westzijde van de weg is gemengd loof- en dennenbos aanwezig. Het kruispunt is vrij open.

Figuur 4.1. Globale impressie N631 en de aansluiting met de Nassaulaan

4.2 Beschermde soorten

4.2.1 Resultaten bureauonderzoek

Uit de recente verspreidingsinformatie blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen (binnen een straal van 2,5 kilometer). Dit betreft de beschermde soorten genoemd in Habitatrichtlijn (bijlage IV onderdeel a en b) en de niet-vrijgestelde 'andere soorten' uit bijlage I (onderdeel a en b) van de Wet natuurbescherming en de vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest. De soorten zijn weergegeven in Tabel 4.1.

Tabel 4.1. Overzicht van waargenomen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied (met een straal van 2,5km) die in het NDFF zijn ingevoerd. De soorten zijn in te delen in Habitatrichtlijn (HR), lijsten A en B behorende bij artikel 3.10 en vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest (JRB) en zijn aangegeven met een 'X' (NDFF, 2014-2019).

Soortgroep	Soort	JRB	HR	A/B
Vogels met een jaarrond beschermd nest*	Buizerd	X		
	Gierzwaluw	X		
	Havik	X		
	Huisemus	X		
	Kerkuil	X		
	Ransuil	X		
	Roek	X		
	Sperwer	X		
	Steenuil	X		
Zoogdieren	Bunzing			X
	Eekhoorn			X
	Steenmarter			X
	Wezel			X
	Vleermuizen**		X	
Amfibieën	Alpenwatersalamander			X
	Boomkikker		X	
	Heikikker		X	
	Kamsalamander		X	
	Poelkikker		X	
	Rugstreeppad		X	
	Vinpootsalamander			X
Reptielen	Levendbarende hagedis			X
Insecten - Dagvlinders	Grote parelmoervlinder			X
Insecten - Libellen	Sierlijke witsnuitlibel			X
Vissen	Geen waarnemingen			
Planten	Kartuizer anjer			X
	Ruw pazelzaad			X
Overige soortgroepen	Geen waarnemingen			

*Categorie 5: de afweging of er sprake is van een jaarrond beschermd nest uit categorie 5 wordt gemaakt bij de beschrijving van de resultaten van het terreinbezoek (paragraaf 4.2.2).

** Vleermuizen: *gewone dwergvleermuis*, *gewone grootoorvleermuis*, *laativlieger*, *rosse vleermuis*, *ruige dwergvleermuis*, *watervleermuis*.

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is vervolgens nagegaan of het plangebied een functie vervult voor (onder andere) deze soorten en of effecten aan de orde zijn. De bevindingen worden in paragraaf 4.2.2 uiteengezet.

4.2.2 Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen

Op basis van het bureauonderzoek en het terreinbezoek wordt per soortgroep ingegaan op de eventuele (kans op) aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied.

Afbakening relevante soorten

Het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit verhard wegdek, bermen met korte vegetatie en bomen. Er zijn geen watergangen aanwezig. Op basis van deze eigenschappen kan op voorhand worden uitgesloten dat biotopen aanwezig zijn die geschikt zijn voor beschermde soorten uit de soortgroepen vissen, (watergebonden) zoogdieren en overige soortgroepen (kreeftachtigen, en weekdieren). Het voorkomen van essentieel leefgebied van deze soorten kan worden uitgesloten, effecten op deze soorten zijn dan ook op voorhand uitgesloten.

De andere soortgroepen worden behandeld: **vogels, landgebonden zoogdieren, vleermuizen, reptielen, amfibieën, insecten en planten.**

Vogels

Soorten met jaarrond beschermd nest (categorie 1 t/m 4)

Zoals eerder aangegeven zijn er een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en waarbij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Dit zijn de zogenoemde categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten (zie Bijlage 1). Een aantal van deze soorten broedt in bomen. In deze Natuurtoets betreft het de buizerd, havik, ransuil, roek en sperwer. De in het plangebied aanwezige bomen zijn door middel van het gebruik van een verrekijker gecontroleerd op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten.

Op enkele locaties zijn horsten aangetroffen. Deze nesten zijn geschikt voor de buizerd, havik, ransuil of sperwer, maar niet de roek. De roek leeft in kolonies met meerdere, soms tientallen, nesten. Deze type nesten en de roek zijn niet waargenomen in het plangebied. De aanwezigheid van de roek in het plangebied is uitgesloten. In bomen jaarrond beschermde nesten van de buizerd, havik, ransuil of sperwer in het plangebied kunnen niet worden uitgesloten. Zie Figuur 4.2 voor de nesten en Figuur 4.6 voor de locaties.

Gevolgen van het plan op de buizerd, havik, ransuil en sperwer wordt in Hoofdstuk 5 behandeld.

Figuur 4.2. Twee waargenomen horsten net buiten het plangebied (zie figuur 4.6 voor locaties).

Gierzwaluw

De gierzwaluw is een soort die voornamelijk in kolonies en in gebouwen broedt. Er is geen bebouwing in het plangebied aanwezig, de aanwezigheid van mogelijke verblijfplaatsen van de gierzwaluw zijn uitgesloten. De gierzwaluw is niet afhankelijk van vegetatie als essentieel leefgebied. Het voorkomen van essentieel leefgebied van de gierzwaluw is uitgesloten.

Huismus

De huismus is een soort die voor nestgelegenheden afhankelijk is van gebouwen, bijvoorbeeld onder dakpannen. Buiten het broedseizoen is de huismus voor verblijfplaatsen vooral afhankelijk

van jaarrond groene vegetatie die vlakbij het nest liggen, zoals heggen en klimoppen (BIJ12, 2017a). Er is wel bebouwing maar geen jaarrond groene vegetatie aanwezig in het plangebied. Ten zuiden van de kruising Nassaulaan is bebouwing en jaarrond groene vegetatie aanwezig met een kolonie huismussen. Niet is vastgesteld waar deze kolonie exact verblijft. Door een verandering van het ontwerp zijn gebouwen ten zuiden van de kruising N631 met de Nassaulaan aan het plan toegevoegd. Een deel van deze gebouwen wordt gesloopt. Deze bebouwing is niet meegenomen in het uitgevoerde nader onderzoek 2019. Op dit punt dient opnieuw nader onderzoek te worden uitgevoerd. Mocht de kolonie huismussen huizen in het te slopen gebouw dan dienen daarvoor compenserende verblijfplaatsen te worden aangeboden. Negatieve effecten van het voornemen op deze kolonie van de huismus zijn op dit moment niet uitgesloten.

Kerkuil

De kerkuil is een soort die voorkomt in cultuurland met gras- en bouwlanden die begrensd worden door kruidenrijke akkerranden, houtwallen, heggen of bosjes. De kerkuil wordt bijna nooit aangetroffen in bossen. De kerkuil broedt vooral in de hoge, donkere en tochtvrije delen van boerenschuren, kerken, kastelen en torens. De kerkuil broedt tegenwoordig bijna geheel in nestkasten die in deze gebouwen zijn geplaatst. Bij uitzondering broedt de kerkuil ook nog wel eens in een holle boom (BIJ12, 2017b). Er is geen functioneel leefgebied voor de kerkuil aanwezig in het plangebied. De aanwezigheid van de kerkuil in het plangebied is uitgesloten.

Steenuil

De steenuil is sterk verbonden aan het kleinschalige agrarische cultuurlandschap. De steenuil is een uitgesproken standvogel, de soort verblijft het hele jaar in zijn territorium. De steenuil heeft relatief kleine territoria, die tussen de 5 en 30 hectare is (BIJ12, 2017c). Het activiteitsgebied rond de nestplaats is slechts enkele honderden meters. Er is in het plangebied geen functioneel leefgebied aanwezig voor de steenuil. De aanwezigheid van de steenuil in het plangebied is uitgesloten.

Soorten met mogelijk een jaarrond beschermd nest (categorie 5)

Naast Categorie 1 tot en met 4-soorten zijn er categorie 5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste is op de locatie niet van toepassing. Er zijn geen categorie 5-vogelsoorten te verwachten die zeldzaam zijn in de omgeving of onvoldoende nestgelegenheden hebben in de omgeving. Er is in de nabijheid van de locaties bovendien vergelijkbaar geschikt biotoop aanwezig, dus de locaties zijn in dat opzicht niet uniek in de omgeving. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen.

Algemene broedvogels (artikel 3.1)

In het plangebied zijn soorten zoals de roodborst roepend waargenomen, wat duidt op de aanwezigheid van territoria en zodoende de aanwezigheid van nestlocaties. Ook zijn meerdere nesten in en rondom het plangebied waargenomen. In de bomen en de vegetatie in het plangebied kunnen ook andere algemeen voorkomende vogels tot broeden komen. Het kan niet worden uitgesloten dat er nestlocaties van algemene broedvogels in het plangebied aanwezig zijn.

Gevolgen van het plan op algemene broedvogels wordt in Hoofdstuk 5 behandeld.

Landgebonden zoogdieren

In de omgeving van het plangebied zijn de bunzing, eekhoorn, steenmarter en wezel waargenomen.

Tijdens het terreinbezoek is buiten het plangebied een burcht waargenomen. Het betreft een burcht met meerdere pijpen (zie Figuur 4.3). Het is niet zeker door welke soort de burcht is gemaakt. Figuur 4.6 voor de locatie van de burcht.

Figuur 4.3. De waargenomen burcht. Toegevoegd zijn vier foto's van verschillende pijpen, in geheel zijn er meer pijpen aanwezig.

Bunzing

De bunzing komt voor in allerlei verschillende landschapstypen, maar zijn voorkeur gaat uit naar een kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden en water in de buurt. Dit kunnen oeverbegroeiingen, droge sloten, heggen, houtwallen, bosranden en akkerranden zijn, maar ook meer waterrijke gebieden zoals rietvelden of moerasgebieden. De randen langs de N631 bestaan hoofdzakelijk uit lage vegetatie en bomen, hier zijn geen verblijfplaatsen aanwezig. Er zijn hier ook geen sporen van mogelijke prooidieren gevonden. De aanwezigheid van de bunzing in deze delen van het plangebied is uitgesloten. Ten westen van de kruising bij de Nassaulaan is buiten het plangebied een takkenhoop gevonden die mogelijk functioneert als verblijfplaats voor de bunzing. In het nabijgelegen gebied zijn ook geschikte foerageerlocaties aanwezig. De bunzing staat er ook om bekend dat ze gebruik maken van (dassen)burchten als verblijfplaats. Het kan niet worden uitgesloten dat de bunzing de burcht en de takkenhoop als verblijfplaats gebruikt. Zie Figuur 4.4 voor de takkenhoop en Figuur 4.6 voor de locatie van de takkenhoop.

Gevolgen van het plan op de bunzing wordt in Hoofdstuk 5 behandeld.

Wezel

Wezels leven bij voorkeur in open, droge natuur- en cultuurlandschap maar verder in veel verschillende biotopen. Meestal in droger gebied dan de hermelijn. De wezel zoekt graag dekking op, bijvoorbeeld bij bosschages, houtstapels, hoge vegetatie of heggen. Voldoende dekking, goede mogelijke verblijfplaatsen en de aanwezigheid van voldoende prooidieren zijn de hoofdeisen die de wezel aan zijn omgeving stelt. Een gebied zonder één van deze elementen betekent dat de wezel niet aanwezig is. De randen langs het plangebied bestaan hoofdzakelijk uit lage vegetatie en bomen, hier zijn geen verblijfplaatsen aanwezig. Er zijn ook geen sporen van mogelijke prooidieren gevonden. De aanwezigheid van de wezel in deze delen van het plangebied is uitgesloten. Ten westen van de kruising bij de Nassaulaan is een takkenhoop gevonden die mogelijk functioneert als verblijfplaats voor de wezel. In het nabijgelegen gebied zijn ook geschikte foerageerlocaties aanwezig. Het gebruik van de takkenhoop als verblijfplaats voor de wezel kan niet worden uitgesloten. Zie Figuur 4.4 voor de takkenhoop en Figuur 4.6 voor de locatie van de takkenhoop.

Gevolgen van het plan op de wezel wordt in Hoofdstuk 5 behandeld.

De bunzing en wezel vallen onder de kleine marterachtigen. Verder in de rapportage zullen de in het plangebied (mogelijk) aanwezige soorten bunzing en wezel gezamenlijk worden behandeld.

Figuur 4.4. Een takkenhoop buiten het plangebied die als geschikte verblijfplaats kan dienen voor kleine marterachtigen.

Eekhoorn

Eekhoorns komen voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos. Mits er voldoende voedsel beschikbaar is, komen ze ook in bebouwd gebied. Hun voorkeur gaat uit naar ouder bos (naaldbomen ouder dan 20 jaar en loofbomen ouder dan 40-80 jaar) omdat daar meer voedsel en nestgelegenheid is (Zoogdiervereniging, 2019a). Het bosgebied waar de N631 doorheen loopt vormt leefgebied van de eekhoorn. Tijdens het terreinbezoek zijn de bomen in de bermen geïnspecteerd op het voorkomen van eekhoornnesten. Deze zijn niet waargenomen. De aanwezigheid van essentieel leefgebied van de eekhoorn is uitgesloten.

Steenmarter

De steenmarter komt vooral voor in parklandschap, maar ook in volkomen bosloze gebieden, steengroeven en rotsige hellingen. Hij is vooral te vinden in de nabijheid van dorpen en boerderijen en tegenwoordig zelfs in grote steden (de steenmarter is een 'cultuur-volger') (Zoogdierverseniging, 2019b). Langs de N631 zijn, als gevolg van de grote mate van verstoring van de naastgelegen weg, het bijbehorende risico op aanrijdingen en de geïsoleerde ligging als gevolg van faunarasters, geen geschikte verblijfplaatsen aanwezig. De steenmarter heeft de voorkeur om niet verblijfplaatsen onder de grond te gebruiken, maar locaties zoals schuren en boerderijen. De aanwezigheid van de steenmarter in het plangebied is uitgesloten.

Opgemerkt wordt dat de bosschages leefgebied vormen voor verscheidene andere zoogdieren zoals ree, vos, egel, konijn en diverse muissoorten. Voor deze overige soorten geldt echter een vrijstelling bij o.a. ruimtelijke ingrepen (Verordening natuurbescherming Noord-Brabant).

Zoogdieren (vleermuizen)

Verblijfplaatsen

Bij het amoveren van bebouwing en het kappen van vooral oudere bomen dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen. Gebouwbewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuren, onder dakbetimmering, achter boeiborden of op zolders. Boombewonende vleermuizen verblijven in gaten, holen of scheuren van voornamelijk grote bomen.

Binnen het plangebied was geen bebouwing aanwezig. Door een verandering van het ontwerp zijn gebouwen ten zuiden van de kruising N631 met de Nassaulaan aan het plan toegevoegd. Een deel van deze gebouwen wordt gesloopt. Deze bebouwing is niet meegenomen in het uitgevoerde nader onderzoek 2019. Op dit punt dient opnieuw nader onderzoek te worden uitgevoerd om te constateren of gebouwbewonende vleermuizen aanwezig zijn in deze bebouwing. Mochten er gebouw gebonden vleermuizen worden aangetroffen in het te slopen gebouw dan dienen daarvoor compenserende verblijfplaatsen te worden aangeboden.

De aanwezige bomen in de bermen zijn geïnspecteerd op het voorkomen van geschikte verblijfplaatsen. In de berm zijn verschillende bomen aangetroffen met losse bast of (spechten)holen (zie Figuur 4.5 voor foto's, Figuur 4.8, Figuur 4.9 en Figuur 4.11 voor de locaties). Het voorkomen van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen kan niet worden uitgesloten.

Figuur 4.5. Een aantal waargenomen bomen met geschikte locaties voor boombewonende vleermuizen.

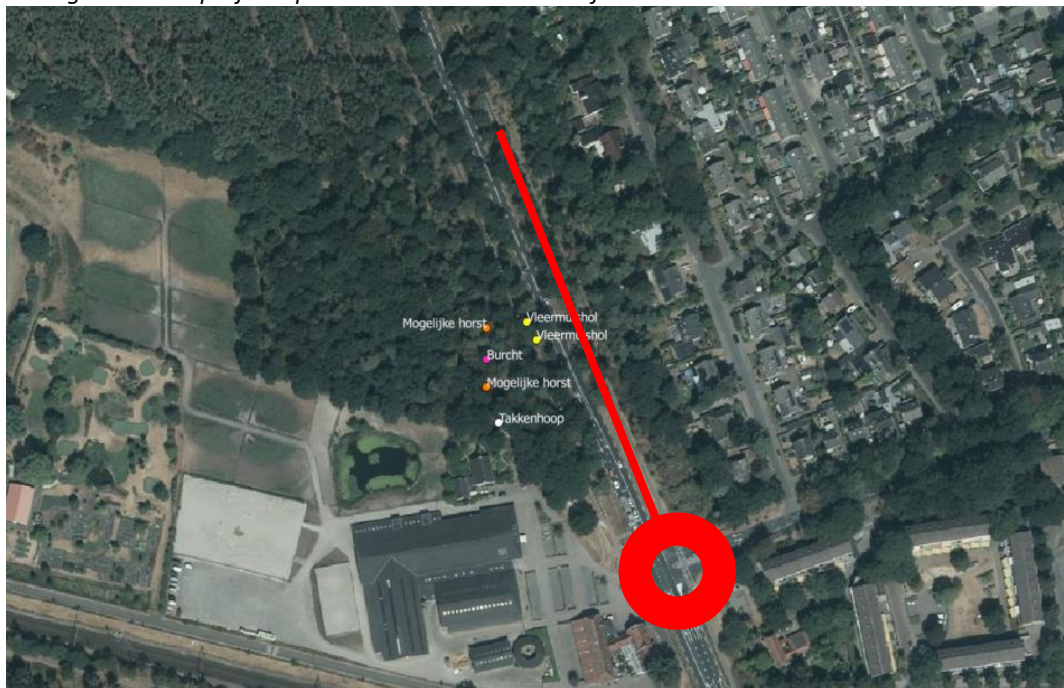
Vliegroutes

Mogelijk maken vleermuizen gebruik van de bomenrijen en bosranden als vliegroute.

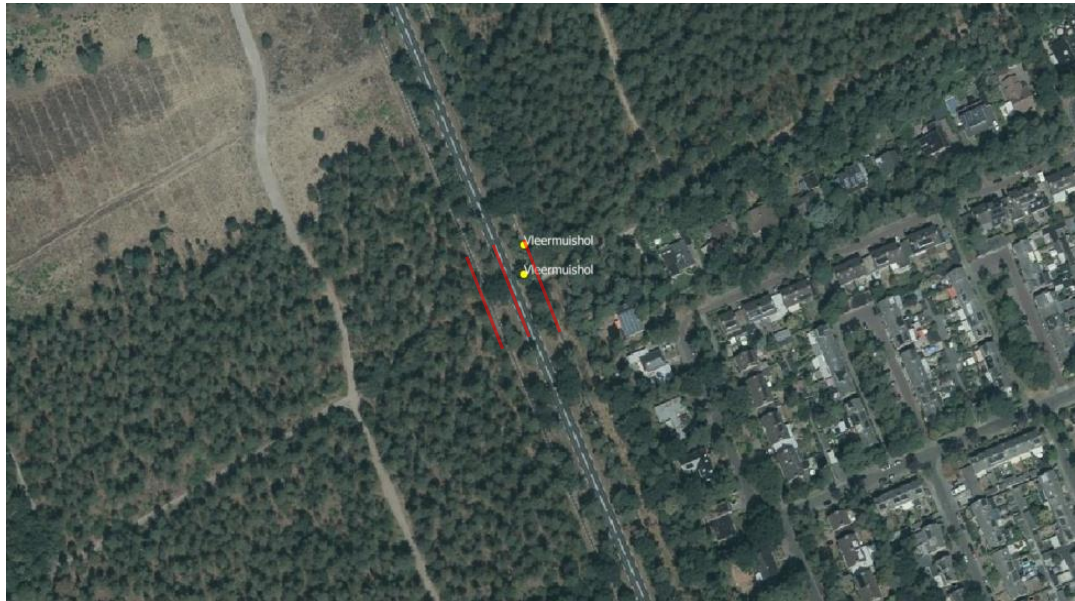
Voeragegebied

Het plangebied is geschikt als voeragegebied van vleermuizen.

Gevolgen van het project op vleermuizen wordt in Hoofdstuk 5 behandeld.

Figuur 4.6. De locaties van mogelijke vleermuisverblijfplaatsen (gele stippen) in het plangebied, en mogelijke horsten (oranje stippen), de burcht (roze stip) en de takkenhoop (witte stip) in de verstoringszone daaromheen, in verhouding tot een deel van het voornemen (rode lijnen) (Qgis, 2019).

Figuur 4.7. De locaties van mogelijke vleermuisverblijfplaatsen (gele stippen), in verhouding tot een deel van het voornemen (rode lijnen. Inclusief aanpassingen fietspad) (Qgis, 2019).

Figuur 4.8. De locaties van mogelijke vleermuisverblijfplaatsen (gele stippen) het voornemen bevinden zich ten noorden van deze locaties (Qgis, 2019).

Reptielen

Uit de bureaustudie blijkt dat in de omgeving van het plangebied de levendbarende hagedis voorkomt. Tijdens het terreinbezoek is de soort niet waargenomen.

Levendbarende hagedis

De levendbarende hagedis komt voor in redelijk dicht begroeide gebieden, zoals (vochtige) heide, veen, schraal grasland, open plekken in bossen en rijk begroeide bosranden. Ook komt de soort voor in wegbermen, dijkwalen, hagen en houtwallen. De levendbarende hagedis heeft een duidelijke voorkeur voor vochtige terreinen, vooral structuurrijke overgangen van vochtige naar droge terreindelen. De soort is afhankelijk van structuurrijk habitat met daarin open zon beschenen, snel opwarmende plekken in de nabijheid van dekkingsmogelijkheden om zich te beschermen tegen uitdroging en predatie. In tegenstelling tot bij de zandhagedis is aanwezigheid van open zand geen vereiste (BIJ12, 2017d). De zon beschenen bermen in het plangebied vormen een geschikt biotoop voor de levendbarende hagedis. Aangezien echter de bermen voor een groot deel zijn uitgerasterd van de naastgelegen bosgebieden zijn deze slecht toegankelijk voor de soort. Mogelijk komt sporadisch een individu voor in de berm. Het voorkomen kan niet worden uitgesloten.

Gevolgen van het project op de levendbarende hagedis worden in Hoofdstuk 5 behandeld.

Amfibieën

Uit de bureaustudie blijkt dat in de omgeving van het plangebied de alpenwatersalamander, boomkikker, heikikker, kamsalamander, poelkikker, rugstreeppad en vinpootsalamander voorkomen.

Binnen het plangebied is geen water aanwezig. De aanwezige schouwsloten/greppels zijn allen droog. Daarnaast is de weg uitgerasterd waardoor deze niet/slecht toegankelijk is voor amfibieën. De bosgebieden ter plaatse van de spoorzone (die vallen onder het Natuurnetwerk Nederland) zijn bereikbaar voor amfibieën die voorkomen in plassen en poelen, met name ter plaatse van 'De Oude Leemputten', verder in het bosgebied. Aangezien deze wateren zich op minimaal 800 meter vanaf het plangebied bevinden en in de omgeving veel geschikt leefgebied aanwezig is, wordt niet verwacht dat deze soorten ter plaatse van het plangebied winterbiotoop hebben.

Insecten

Uit de bureaustudie blijkt dat in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend zijn van de grote parelmoervlinder en sierlijke witsnuitlibel.

Grote parelmoervlinder

Een zeer zeldzame standvlinder die alleen nog voorkomt op de Waddeneilanden en de Hoge Veluwe. De soort, met als waardplant diverse soorten viooltjes, komt voor in duingraslanden, droge heischrale graslanden op lemige bodems, blauwgraslanden en kalkgraslanden (Vlinderstichting, 2019). De waarneming in het NDFF betreft een zwerver. Binnen het plangebied is geen geschikt leefgebied aanwezig.

Sierlijke witsnuitlibel

De sierlijke witsnuitlibel komt voor langs beschutte oeverzones van meren en in stilstaande, ongestoorde wateren met een rijke (submerse)watervegetatie, zoals veenplassen, vijvers en dode rivierarmen. De wateren zijn (matig) voedselrijk en doorgaans omgeven door bos. Binnen het plangebied is geen geschikt leefgebied aanwezig. Mogelijk is geschikt leefgebied aanwezig in omliggende bosgebieden.

Flora

Uit de bureaustudie blijkt dat in de omgeving van het plangebied kartuizer anjer en ruw pazelzaad voorkomen. Tijdens het terreinbezoek zijn geen beschermde planten aangetroffen.

Karhuizer anjer

De karhuizer anjer groeit in schrale- en kalkgraslanden, in bossages langs bermen en dijken en op leisteenhellingen en zandsteenrotsen (FLORON, 2019a). Mogelijk bieden de bermen van de N631 geschikte standplaatsfactoren. Tijdens het eerste terreinbezoek, in de bloeiperiode van de soort, is deze echter niet aangetroffen. Het voorkomen van de soort kan echter niet volledig uitgesloten worden.

Ruw pazelzaad

Ruw pazelzaad groeit op akkers (graanakkers en akkerranden), omgewerkte grond, braakliggende grond, langs spoorwegen (spoorwegterreinen) en bermen (open plekken). Daarbij komt de soort voor op zonnige, open plaatsen (pioniervegetatie) op matig vochtige, matig voedselrijke, basische en kalkrijke grond (mergel, leem, zand en zavel) (FLORON, 2019b). In het plangebied is geen sprake van pioniervegetaties. Het voorkomen van de soort wordt niet verwacht.

De bermen van de N631 hebben een divers karakter als gevolg van hoogtegradiënten en een aangepast beheer. Aangezien het beheer is gericht op het verhogen van de biodiversiteit is het mogelijk dat beschermde planten (in de toekomst) voorkomen.

4.2.3 Samenvatting beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken dat de soorten weergegeven in Tabel 4.2 en die een beschermde status hebben in de Wet natuurbescherming mogelijk voor kunnen komen in het plangebied. In hoofdstuk 5 wordt nader op deze soorten in gegaan.

Tabel 4.2: Mogelijk aanwezige beschermde soorten in het plangebied.

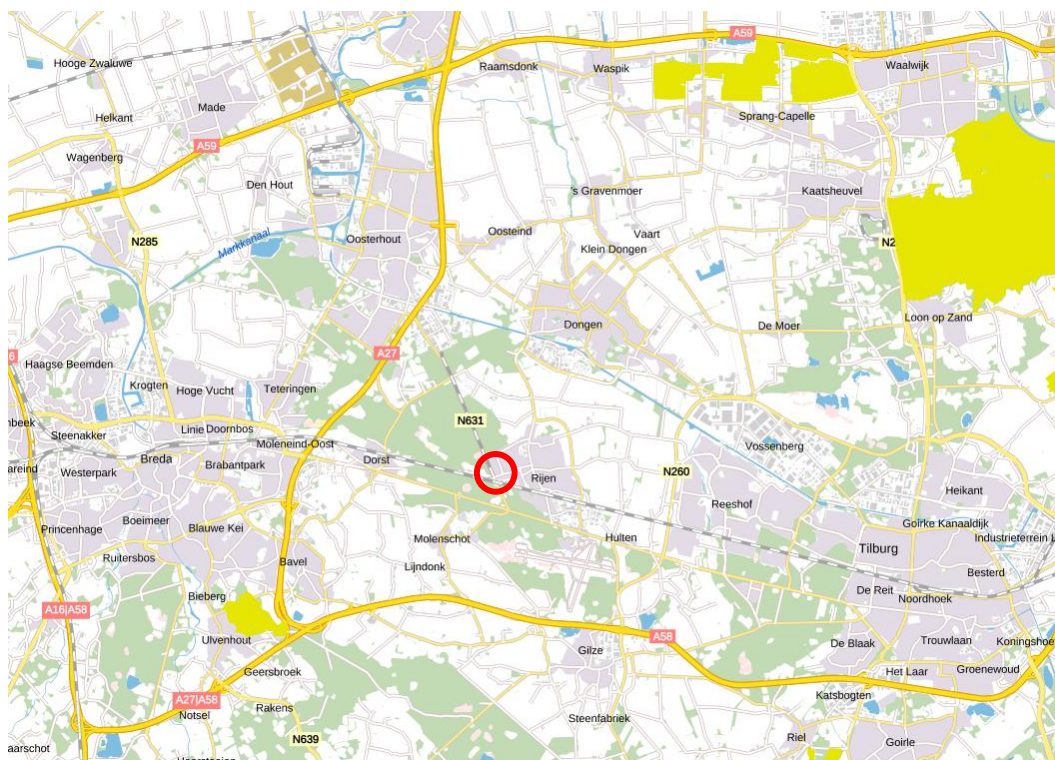
Soort	Beschermingsregime	Aanwezigheid	Toelichting
Jaarrond beschermde nesten [buiserd, havik, ransuil, sperwer]	Artikel 3.1	Mogelijk	Er zijn twee horsten waargenomen buiten het plangebied, maar in de verstoringzone.
Algemene broedvogels	Artikel 3.1	Mogelijk	De vegetatie en de bomen bieden nestgelegenheden voor algemene broedvogels. Aanvullend onderzoek nodig naar de aanwezigheid van huismussen in de te slopen bebouwing
Kleine marterachtigen [bunzing, wezel]	Artikel 3.10	Mogelijk	Geschikte verblijfplaatsen, sporen van aanwezigheid.
Vleermuizen	Artikel 3.5	Mogelijk	Op verschillende locaties zijn meerdere geschikte verblijfplaatsen aanwezig voor boombewonende vleermuizen. Plangebied is tevens geschikt als vliegrouete en foerageergebied. Aanvullend onderzoek nodig naar de aanwezigheid van vleermuizen in de te slopen bebouwing
Levendbarende hagedis	Artikel 3.10	Mogelijk	Soort komt mogelijk sporadisch voor in de berm.

Diverse soorten flora	Artikel 3.10	Mogelijk	Beheer bermen is gericht op verhogen biodiversiteit. Mogelijk zijn beschermde soorten (in de toekomst) aanwezig.
-----------------------	--------------	----------	--

4.3 Beschermde gebieden

4.3.1 Natura 2000-gebieden

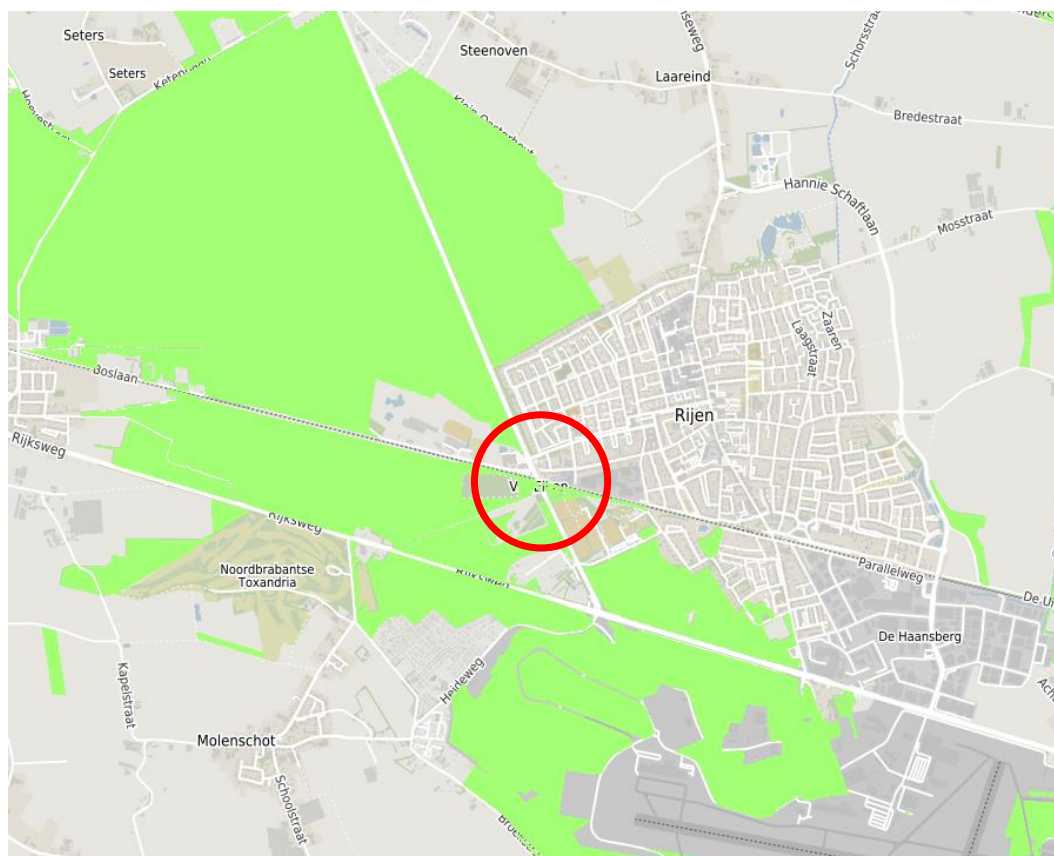
Het plangebied is niet binnen een Natura 2000-gebied gelegen. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied 'Ulvenhoutse bos' bevindt zich op een afstand van circa 7 kilometer van de N631. Op circa 8,5 kilometer afstand is het Natura 2000-gebied 'Langstraat' gelegen, het Natura 2000-gebied 'Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen' ligt op circa 13 kilometer afstand. In Figuur 4.8 is de ligging van het plangebied t.o.v. Natura 2000 gegeven.

Figuur 4.8. Globale ligging van het plangebied (rood) t.o.v. Natura 2000-gebieden. Geel: Habitatrichtlijngebied (pdok.nl).

4.3.2 Natuurnetwerk Nederland

De N631 loopt door gebieden die zijn aangewezen als Natuurnetwerk Nederland, in de Provincie Noord-Brabant aangeduid als Natuurnetwerk Brabant, verder te noemen NNB (zie Figuur 4.9). De weg zelf, en naastgelegen fietspaden, maakt echter geen onderdeel uit van het NNB. Het aangrenzend NNB betreft voornamelijk beheertype N16.03 'Droog bos met productie'. Op een locatie, ten westen van Rijen, is aangrenzend 'Droge heide' aanwezig. Het gebied met natuurbeheertype Droge Heide valt echter buiten het plangebied.

Figuur 4.9. Globale ligging van het plangebied (rode cirkel) t.o.v. het Natuurnetwerk Brabant (groen) (interactieve kaart Natuurbeheerplan, Provincie Noord-Brabant, 2020).

Het ruimtebeslag van het voornemen in het NNB is weergegeven in onderstaande figuur. De groene vlakken betreffen de nieuwe infrastructuur. De gele vlakken betreffen de delen die tijdens de aanlegfase worden gebruikt als werkterrein, en na afloop van de werkzaamheden een nieuwe functie krijgen. De nieuwe functie betreft in hoofdzaak waterberging in relatie tot de nieuwe infrastructuur. Delen die niet een dergelijke ondersteunende functie krijgen, kunnen na afloop weer worden ingericht als natuur.

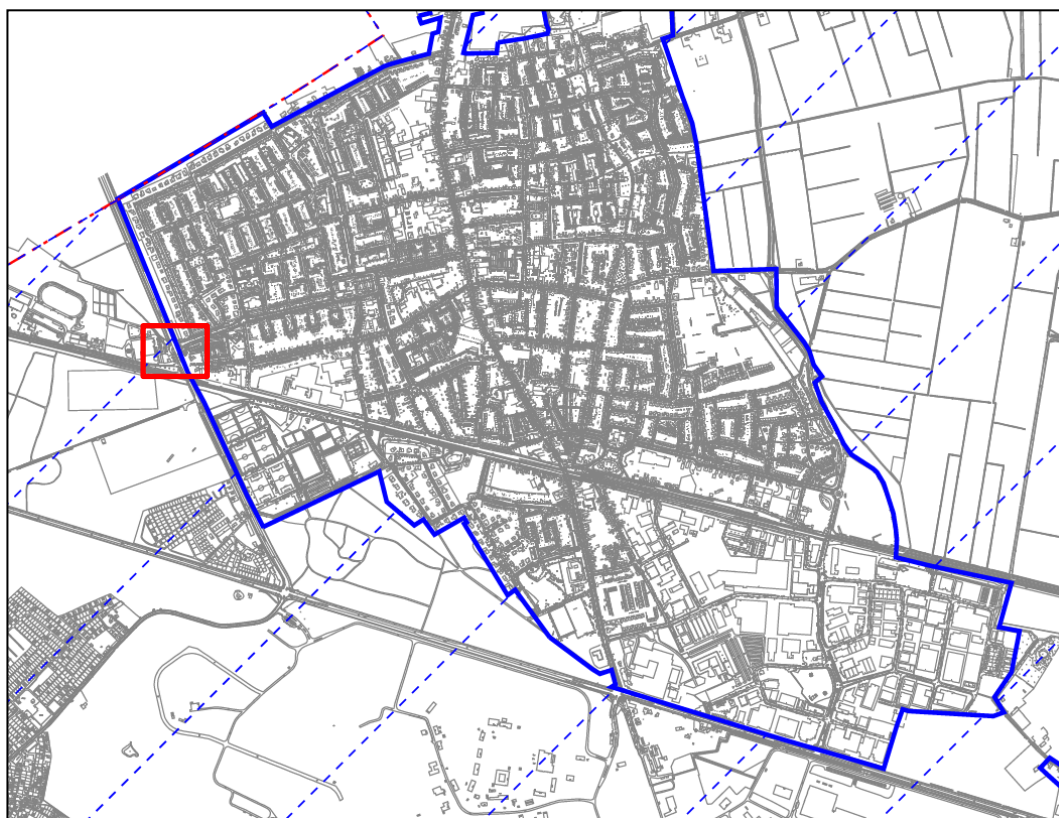
Figuur 4.10. Weergave van het tijdelijk en permanent ruimtebeslag binnen het NNB.

4.4 Bescherming van houtopstanden

De aanwezige bomen binnen het benodigde ruimtebeslag sluiten aan op het grote aaneengesloten bosgebied van de Boswachterij Dorst. Het betreft houtopstanden die tevens zijn gelegen binnen het Natuurnetwerk Brabant met 'bos' als doeltype (N16.03 Droog bos met productie). Daarnaast zijn ook de percelen die in eigendom zijn van Defensie beschermd als 'houtopstand' volgens de Wet natuurbescherming; deze vallen echter niet onder het NNB. Hiermee vallen de aanwezige bomen in de bermen onder de definitie van een 'houtopstand' zoals bedoeld in de Wet natuurbescherming (bos groter dan 10 are of een rijbeplanting die uit meer dan 20 bomen bestaat). De Wet natuurbescherming is echter enkel van toepassing op houtopstanden buiten de bebouwde kom Wet natuurbescherming (voorheen Boswet). In Figuur 4.10 is een uitsnede gegeven van de begrenzing bebouwde kom Boswet die is opgesteld door de gemeente Gilze en Rijen.

Op basis van de kaart blijkt de grens van de bebouwde kom aan de oostzijde van de N631 te liggen (zie Figuur 4.12).

De overige bomen binnen het plangebied vallen allen onder de Wet natuurbescherming.

Figuur 4.10. Uitsnede grens Bebouwde kom Boswet gemeente Gilze en Rijen. Voor detailopnames zie Figuur 4.11 en 4.12.

Figuur 4.11. Ligging grens Bebouwde kom Boswet gemeente Gilze en Rijen ter plaatse van de Nassaulaan.

5 Toetsing

In [paragraaf 5.1](#) is de effectbepaling van het plan gegeven. In [paragraaf 5.2](#) worden de werkzaamheden getoetst aan de soortenbescherming (Wnb). Indien vervolgstappen aan de orde zijn, is dit aangegeven in een tekstkader. In [paragraaf 5.3](#) wordt het plan getoetst aan het beschermingsregime van het NNB-gebied en de Wet natuurbescherming (Wnb).

5.1 Effectbepaling plan

Met het voornemen worden verschillende kruisingen aangepast. Het gevolg hiervan is dat op de meeste locaties bomen worden gerooid en vegetatie wordt verwijderd. Op de kruising bij de Nassaulaan zal het voornemen gedeeltelijk door NNB Droog bos met productie (N16.03) gaan. Dit zal ten koste van gaan van de bosbegroeiing als onderdeel van het aanwezige NNB. Ten zuiden van deze locatie, aan de andere kant van het spoor, speelt zich een vergelijkbare situatie af. Aan het zuidelijke deel van de Oosterhoutseweg, bij de Sportparkweg, zullen meerdere bomen worden gerooid.

5.2 Toetsing effect op beschermde soorten

In onderstaande paragrafen worden de effecten getoetst op de soort(groep)en die mogelijk voorkomen binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ontwikkeling. Uit de bureaustudie in combinatie met het terreinbezoek is gebleken dat enkel de volgende soortgroepen mogelijk voorkomen binnen het plangebied; vogels, zoogdieren, reptielen, insecten en planten.

5.2.1 Vogels

Jaarrond beschermde nesten [buizerd, havik, ransuil, sperwer]

Er zijn nabij de kruising van de Nassaulaan mogelijk jaarrond beschermde nesten aanwezig, die zich in het plangebied of in de verstoringszone van het plangebied bevinden. Nader onderzoek kan uitsluiten of er jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn (zie Tekstkader 5.1.).

Indien blijkt dat jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn en deze aangetast worden dient een ontheffing Wet natuurbescherming aangevraagd te worden. Om te bepalen of een eventuele aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten een belemmering vormt voor de uitvoerbaarheid van het voornemen dient inzicht verkregen te worden of een eventuele ontheffing verleend kan worden.

Aangezien roofvogels vallen onder artikel 3.5 (en 3.1) van de Wnb kan een ontheffing enkel verleend worden indien wordt voldaan aan elk van de volgende voorwaarden (Wnb artikel 3.8, lid 5):

- a: er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b: zij is nodig in een van in de wet genoemde belangen uit artikel 3.8;
- c: er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Ad a: Aangezien de voorgenomen ontwikkeling locatie specifiek is en het resultaat is van een uitgebreid voortraject lijkt er geen andere bevredigende oplossing. De ruimte in de huidige

situatie is beperkt.

Ad b: Wat betreft het belang zal de ontwikkeling naar verwachting aanspraak kunnen maken op belang 3;

“in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten”

Het voornemen is van groot openbaar belang voor de openbare veiligheid. Doel van het voornemen is om de verkeerssituatie veiliger te maken. Ten behoeve van een veilige situatie is voldoende ruimte nodig om aan veiligheidseisen te kunnen voldoen.

Ad c: Ook kan, door het treffen van maatregelen, worden voorkomen dat sprake is van een afbreuk aan de staat van instandhouding. De te treffen maatregelen betreffen mitigerende maatregelen tijdens de uitvoering en het eventueel aanbieden van nieuwe verblijfplaatsen. Met betrekking tot laatstgenoemde, geldt dat in de omgeving echter voldoende geschikte nestbomen aanwezig zijn, zodat het wellicht niet nodig is nieuwe verblijfplaatsen aan te bieden).

In alle redelijkheid kan worden aangenomen dat een eventuele ontheffing Wet natuurbescherming verleend kan worden indien sprake is van effecten op jaarrond beschermde nesten van roofvogels.

Tekstkader 5.1: Nader onderzoek naar jaarrond beschermde nesten

Nader onderzoek jaarrond beschermde nesten

Nader onderzoek naar jaarrond beschermde roofvogelnesten bestaat uit 2 tot 4 gerichte terreinbezoeken in de periode maart tot en met half mei (met een minimale periode van 10 dagen tussen de bezoeken) (BIJ12, 2017e).

Bevindingen ‘Nader onderzoek’ jaarrond beschermde vogelnesten

Het nader onderzoek naar jaarrond beschermde nesten is uitgevoerd gedurende locatiebezoeken in de maanden mei en juni van 2019. Daarbij zijn geen in-gebruik-zijnde nesten aangetroffen van vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd. Ook zijn in de nabijheid van de aanwezige nesten geen van dergelijke soorten waargenomen.

De bevindingen van het ‘Nader onderzoek’ zijn beschreven in een afzonderlijke rapportage (Antea Group, 2019).

In het nader onderzoek uit 2019 is de Eetcafé ‘De Vijf Eiken’ ten zuiden van de Nassaulaan, die bij de scopewijziging is toegevoegd, niet meegenomen. Deze bebouwing is mogelijk potentieel geschikt als verblijfplaatsen voor huismussen. Om de aanwezigheid van deze soort uit te kunnen sluiten dan wel aan te tonen, dient in 2021 gericht onderzoek te worden gedaan.

Indien sprake blijkt van aanwezigheid van huismussen in de bebouwing dan moet daarvoor ontheffing worden aangevraagd en compenserende voorzieningen worden gerealiseerd.

Voor het nader onderzoek, de eventuele ontheffing en de mogelijk daaruit voortvloeiende compenserende maatregelen, dient rekening te worden gehouden met de daarvoor geldende doorlooptijd en gewenningstijd.

Algemene broedvogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming (artikel 3.1 en 3.5). Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kapwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli¹) en indien concrete broedgevallen aanwezig

¹ Voor het broedseizoen wordt in het kader van de wet geen standaardperiode gehanteerd. Het broedseizoen is afhankelijk van klimatologische omstandigheden; dit houdt in dat het seizoen eerder dan wel later van start kan gaan en eerder dan wel later kan eindigen. Van belang is of er broedgevallen aanwezig zijn.

zijn. Op deze wijze (en wanneer de soorten uit artikel 3.5 kunnen uitwijken naar alternatief leefgebied) zijn geen belemmeringen vanuit de Wet natuurbescherming aan de orde.

Zo kunnen in het plangebied nesten gebouwd worden door (algemeen voorkomende) soorten. Indien nesten aanwezig zijn mogen deze tijdens de broedperiode (en wanneer deze in gebruik zijn) niet verwijderd of verstoord worden.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het plangebied (waar de werkzaamheden plaatsvinden) vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient vooraf aan de werkzaamheden het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een deskundig ecooloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied dan worden locatiespecifieke maatregelen voorgesteld en/of wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot nadat het nest niet meer in gebruik is.

De aanwezigheid van algemene broedvogels vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het voornemen.

5.2.2 Zoogdieren

Kleine marterachtigen [bunzing, wezel]

De bunzing en de wezel staan vermeld op onderdeel A, behorende bij artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Voor de soorten vermeld op onderdeel A geldt dat het verboden is de soorten opzettelijk te doden of te vangen (art 3.10, lid 1), ook is het verboden vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of vernielen (art 3.10, lid 2). Er is echter geen sprake van een verbod op verstoring van de soorten (in tegenstelling tot onder art 3.1 en 3.5 beschermde soorten).

Naast het plangebied de verstoringzone van het plan is een burcht aanwezig. Deze burcht kan als mogelijke verblijfplaats dienen voor de bunzing. Ook is er naast het plangebied een takkenhoop die als mogelijke verblijfplaats voor de bunzing en de wezel dient. Bij aantasting van deze structuren wordt aanbevolen een afweging te maken tussen vervolgstappen. De eerste stap is het uitvoeren van nader onderzoek naar de functies van de burcht en de takkenhoop (zie Tekstkader 5.2). Indien een van de/of beide locaties een functie hebben, wordt bij een beperkte aantasting van potentiële verblijfplaatsen geadviseerd conform de 'Handreiking kleine marters' maatregelen te treffen om effecten te voorkomen (zie Tekstkader 5.2). Indien de aantasting groter (> 1ha) is dient de functie voor kleine marterachtigen onderzocht te worden. Indien vervolgens blijkt dat verblijfplaatsen aanwezig zijn is mogelijk een ontheffing Wet natuurbescherming benodigd.

Voor de uitvoerbaarheid van het voornemen dient te worden bepaald of een ontheffing verleend kan worden. Aangezien de kleine marterachtigen vallen onder artikel 3.10 van de Wnb kan een ontheffing enkel verleend worden indien wordt voldaan aan elk van de volgende voorwaarden (Wnb artikel 3.8, lid 5):

- a: er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b: zij is nodig in een van in de wet genoemde belangen uit artikel 3.8 en 3.10;
- c: er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Ad a: Aangezien de voorgenomen ontwikkeling locatie specifiek is en het resultaat is van een uitgebreid voortraject lijkt er geen andere bevredigende oplossing. De ruimte in de huidige situatie is beperkt.

Ad b: Wat betreft het belang zal de ontwikkeling naar verwachting aanspraak kunnen maken op belang 3 uit artikel 3.8;

“in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten”

Het voornemen is van groot openbaar belang voor de openbare veiligheid. Doel van het voornemen is om de verkeerssituatie veiliger te maken. Ten behoeve van een veilige situatie is voldoende ruimte nodig om aan veiligheidseisen te kunnen voldoen.

Ad c: Ook kan, door het treffen van mitigerende maatregelen tijdens de uitvoering om het doden of verwonden van dieren te voorkomen.

In alle redelijkheid kan worden aangenomen dat een eventuele ontheffing Wet natuurbescherming verleend kan worden indien sprake is van effecten op de bunzing en wezel.

Bevindingen ‘Nader onderzoek’ kleine marterachtigen

Het nader onderzoek naar kleine marterachtigen is uitgevoerd gedurende onderzoek met cameravallen met marterboxen en sporenbuizen in de maanden juni, juli en augustus van 2019. Daarbij zijn geen activiteiten van marterachtigen vastgelegd (Antea Group 2019).

Tekstkader 5.2: Nader onderzoek kleine marterachtigen.

Mogelijke methoden voor nader onderzoek naar de kleine marterachtigen

In de Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming zijn verschillende methoden voor het waarnemen van kleine marterachtigen beschreven.

Methoden nader onderzoek kleine marterachtigen

Een cameraval is een camera die warmte en beweging registreert. Wanneer een dier zich in het zicht van de bewegingssensor van de cameraval beweegt, wordt deze waargenomen. Cameravallen kunnen in verschillende hoeken bij de burcht worden geplaatst voor het waarnemen van de bunzing. Het waarnemen van de wezel door middel van alleen een cameraval kan, gezien de snelheid en actieve levensstijl van het dier, niet effectief.

De marterbox is een houten kist waarin een cameraval is geplaatst. Door de breedte van de marterbox is een pvc buis geplaatst die door de box gaat. Wanneer een marterachtige door de buis gaat, wordt deze door de cameraval geregistreerd. De methode is alleen toepasbaar op de wezel. De marterbox kan bij de takkenhoop worden toegepast.

Een nieuwe methode, niet beschreven in de Handreiking, is de Struikrover. Het betreft een schuin afgezaagde pvc buis waarin een plank ligt, waarop een cameraval en een blik sardines zijn gemonteerd. In het blikje sardines, die voor de cameraval ligt, wordt een gaatje geprikt. Door middel van geur worden dieren in de omgeving aangetrokken naar de lucht. Deze methode is effectief voor alle marterachtigen, met name de kleine marterachtigen. De Struikrover kan bij de takkenhoop worden toegepast.

Het waarnemen van kleine marterachtigen is moeilijk zonder lokaas. Echter, het onderzoek is erop gericht om het mogelijke gebruik van de burcht en de takkenhoop vast te stellen. Met het gebruik van lokaas worden mogelijk de bunzing en de wezel naar de burcht en de takkenhoop gelokt. Dit kan de kern van het onderzoek, nagaan of deze locaties als verblijfplaats functioneren, vervuilen. Het wordt daarom niet aanbevolen om in dit onderzoek gebruik te maken van lokaas. Het onderzoek naar kleine marterachtigen duurt zes weken gedurende de actieve periode (vanaf maart tot en met september), buiten deze periode twaalf weken.

Vleermuizen

Vleermuizen zijn zwaarder beschermde soorten en staan vermeld in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en vallen daarmee onder artikel 3.5 van de Wnb. Binnen het plangebied zijn geschikte verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden aanwezig.

Verblijfplaatsen

In het plangebied zijn bomen aanwezig die geschikt zijn als verblijfplaats. Indien bomen met geschikte verblijfplaatsen gerooid worden kunnen effecten niet worden uitgesloten. Geadviseerd wordt op basis van de gekozen variant(en) te bepalen waar werkelijk sprake is van ruimtebeslag en het rooien van bomen. Op basis van deze gegevens dient bepaald te worden (eventueel met aanvullende inspectie in het veld) of sprake is van het rooien van bomen met geschikte verblijfplaatsen.

Indien sprake is van het rooien van bomen met geschikte verblijfplaatsen is nader onderzoek naar het gebruik van de bomen als verblijfplaats noodzakelijk (zie Tekstkader 5.3). Indien blijkt dat verblijfplaatsen aanwezig zijn en deze verloren gaan dient een ontheffing Wet natuurbescherming aangevraagd te worden. Om te bepalen of een eventuele aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten een belemmering vormt voor de uitvoerbaarheid van het voornemen dient inzicht verkregen te worden of een eventuele ontheffing verleend kan worden.

Aangezien vleermuizen vallen onder artikel 3.5 (en 3.1) van de Wnb kan een ontheffing enkel verleend worden indien wordt voldaan aan elk van de volgende voorwaarden (Wnb artikel 3.8, lid 5):

- a: er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b: zij is nodig in een van in de wet genoemde belangen uit artikel 3.8;
- c: er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Ad a: Aangezien de voorgenomen ontwikkeling locatie specifiek is en het resultaat is van een uitgebreid voortraject lijkt er geen andere bevredigende oplossing. De ruimte in de huidige situatie is beperkt.

Ad b: Wat betreft het belang zal de ontwikkeling naar verwachting aanspraak kunnen maken op belang 3;

“in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten”

Het voornemen is van groot openbaar belang voor de openbare veiligheid. Doel van het voornemen is om de verkeerssituatie veiliger te maken. Ten behoeve van een veilige situatie is voldoende ruimte nodig om aan veiligheidseisen te kunnen voldoen.

Ad c: Ook kan, door het treffen van maatregelen, worden voorkomen dat sprake is van een afbreuk aan de staat van instandhouding. De te treffen maatregelen bestaan uit het aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen en het treffen van mitigerende maatregelen tijdens de uitvoering om in gebruik zijnde verblijfplaatsen niet aan te tasten. Daarnaast zijn ook in de omgeving voldoende geschikte verblijfplaatsen aanwezig.

Foerageergebied

In de omgeving van het plangebied is voldoende alternatief en kwalitatief gelijkwaardig of beter foerageergebied aanwezig. Daarnaast zal het plangebied ook in de toekomst nog geschikt zijn als foerageergebied. Effecten op essentieel foerageergebied kunnen worden uitgesloten.

Vliegroutes

Mogelijk vormt de N631 en bijbehorende structuren (boomrijen en bosranden) een geschikte vliegroute. Als gevolg van het voornemen worden meerdere bomen gerooid. Op dit moment is onduidelijk welke bomen gerooid worden. Aangezien de N631 in een bosrijke omgeving ligt en vrijwel over de gehele lengte bosranden aanwezig zijn, blijft ook in de toekomstige situatie altijd een geschikte vliegroute aanwezig. Er zal hierdoor geen sprake zijn van een fysieke aantasting van een potentiële vliegroute. Veel vleermuizen zijn gevoelig voor verstoring door licht. In de huidige situatie is slechts op enkele kruispunten verlichting aanwezig. Van belang is dat het voornemen niet leidt tot een grotere mate van verlichting. Indien dit het geval is kunnen effecten op vliegroutes worden uitgesloten.

Tekstkader 5.3: Nader onderzoek naar vleermuizen.

Nader onderzoek vleermuizen

Nader onderzoek conform het vleermuisprotocol 2017 noodzakelijk. Dit onderzoek houdt in dat verspreid over het jaar, in de periode 15 mei – 15 juli (kraamperiode) en in de periode 15 augustus – 15 oktober (paarperiode), meerdere inventarisaties plaatsvinden.

Voorkomen effecten op vliegroutes

Van belang is dat het toekomstig ontwerp niet leidt tot een toename in de uitstraling van verlichting.

Bevindingen 'Nader onderzoek'

Het nader onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd gedurende avond-, nacht- en ochtendbezoeken in de maanden mei tot en met september van 2019. Daarbij zijn de volgende vleermuissoorten aangetroffen:

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i> ;
ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i> ;
rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i> ;
laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i> ;
gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i> .

Foerageergebied

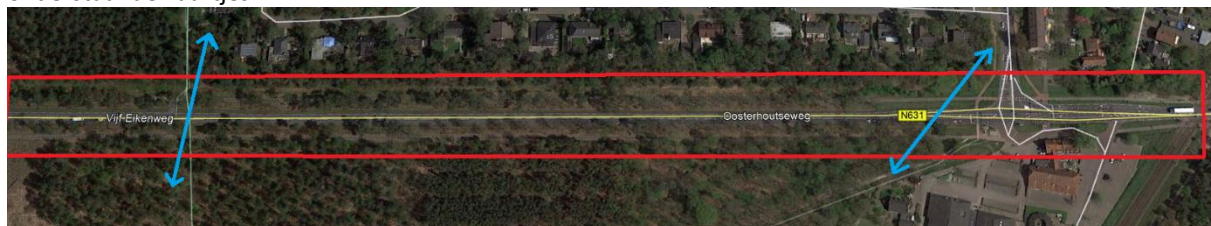
Er wordt door vleermuizen intensief gefoerageerd door het gehele onderzochte gebied. De aanwezigheid van een intensief gebruikte *unieke* foerageerplaats is niet geconstateerd. De foeragerende vleermuizen betroffen steeds kortstondig foerageren op vliegroute.

Vliegroutes

Essentiële vliegroutes zijn in en nabij het plangebied niet aangetroffen.

Wel zijn er plaatsen aangetroffen waar vleermuizen veelvuldig op boomtop hoogte de N631 veilig kunnen oversteken.

De plaatsen waar dat het meest is waargenomen zijn met blauwe lijnen aangegeven in onderstaande kaartjes.

Figuur 5.1 Oversteekroutes blauwe lijnen deelgebied Noord.

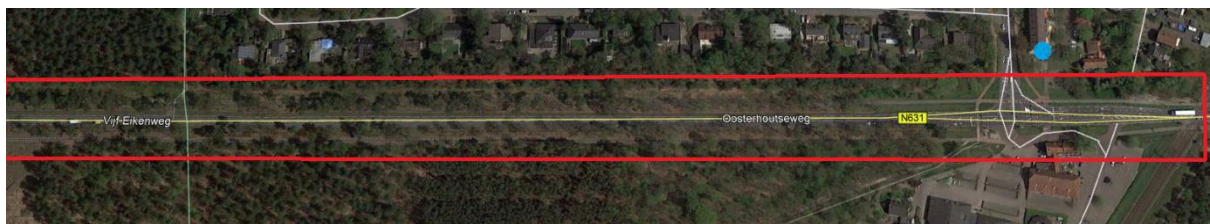
Figuur 5.2 Oversteekroute blauwe lijn deelgebied Zuid.

Verblijfplaatsen/zwermgedrag

Zomerverblijfplaatsen van vleermuizen zijn in het plangebied niet gevonden.

Wel is een zomerverblijfplaats van twee mannetjes gewone dwergvleermuis nabij het plangebied gevonden. De plaats is aangegeven met een blauwe stip in onderstaande kaart.

Het najaars zwermgedrag is in het plangebied niet waargenomen.

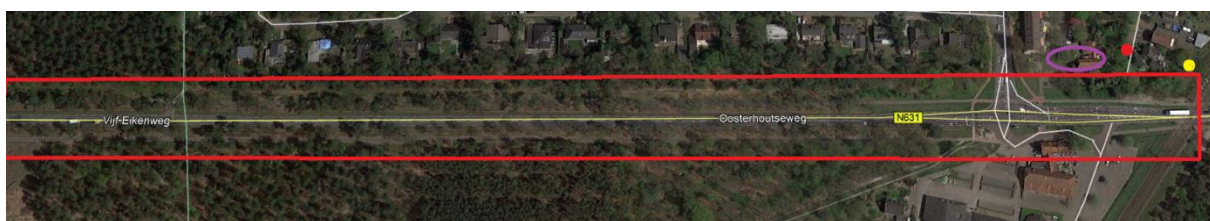
Figuur 5.3 Zomerverblijfplaats deelgebied Noord gewone dwergvleermuis (blauwe stip)

Paarterritoria/paarverblijfplaatsen

Tijdens de veldbezoeken in augustus/september zijn er baltsende vleermuizen waargenomen. De plaatsen zijn aangegeven in de onderstaande kaartjes.

Roze cirkel betreft rondvliegende baltsende ruige dwergvleermuis tijdens veldbezoek in september.

Paarverblijfplaatsen zijn in het plangebied niet gevonden.

Figuur 5.4 Deelgebied Noord baltsende vleermuizen. Gele stip veldbezoek in augustus. Rode stip veldbezoek in september.

De bevindingen van het 'Nader onderzoek' zijn beschreven in een afzonderlijke rapportage (Antea Group, 2019).

Effectbepaling op basis van bevindingen uit Nader Onderzoek.

Op basis van de uitkomsten van het nader onderzoek (Antea Group, 2019) naar beschermde soorten is voor de soortgroep vleermuizen geconcludeerd dat het voornemen niet leidt tot overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming.

In en rondom het plangebied zijn vijf verschillende soorten vleermuizen waargenomen: de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis, de laatvlieger, de rosse vleermuis en de gewone grootoorvleermuis.

Er is buiten het plangebied één zomerverblijfplaats van twee gewone dwergvleermuizen aangetroffen.

Er wordt veel door vleermuizen gefoerageerd in het plangebied, maar er is geen sprake van duidelijke essentiële foerageergebieden. Zodoende zijn essentiële foerageergebieden in het plangebied uitgesloten.

Er zijn geen essentiële vliegroutes aangetoond in het plangebied. Er is wel sprake van 'overvlieg'-routes, waarbij foeragerende vleermuizen op een veilige hoogte de N631 kunnen oversteken. Het voornemen heeft echter geen effect op deze overvliegroutes. Voorwaarde is dat de vliegroutes niet te maken krijgen met een toename van verlichting langs de N631. Daar is in het nieuwe ontwerp echter geen sprake van, waardoor het nieuwe ontwerp niet leidt tot een toename van de uitstraling van de verlichting. Eventueel toe te passen verlichting bij oversteeklocaties van fietsers, zullen moeten worden uitgevoerd in vleermuisvriendelijke vormen van verlichting. Hierin wordt voorzien door deze voorwaarde op te nemen als eis in het uitvoeringscontract van de aannemer.

Er zijn zowel in als nabij het plangebied baltsende gewone dwergvleermuizen en een baltsende ruige dwergvleermuis aangetroffen. Er zijn echter geen paarverblijfplaatsen in het plangebied aanwezig. Tijdens het onderzoek is er ook geen najaars-zwermgedrag geconstateerd.

Concluderend kan worden gesteld dat het voornemen geen significante effecten heeft op het leefgebied van vleermuizen. Er worden geen verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming overtreden.

5.2.3 Reptielen

Levendbarende hagedis

Mogelijk komt de levendbarende hagedis sporadisch voor in de berm. Er is echter geen sprake van essentieel leefgebied. De levendbarende hagedis staat vermeld op onderdeel A behorende bij artikel 3.10 van de Wnb.

Door te werken conform een goedgekeurde gedragscode, zoals bijvoorbeeld de gedragscode van Rijkswaterstaat², kunnen effecten op de levendbarende hagedis voorkomen worden. De werkwijze dient vastgelegd te worden in een ecologisch werkprotocol. Zie ook Tekstkader 5.4.

De potentiële aanwezigheid van de levendbarende hagedis vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het voornemen.

Tekstkader 5.4: Vervolgstappen levendbarende hagedis.

Vervolgstappen levendbarende hagedis

Werken conform een goedgekeurde gedragscode. Dit houdt bijvoorbeeld in dat gedurende de winterrust (15 oktober t/m 15 maart) en de voortplantingsperiode (15 maart t/m 31 augustus) geen werkzaamheden worden uitgevoerd aan respectievelijk winterbiotoop en zomerbiotoop. Ook kan gekozen worden om de werkzaamheden uit te voeren in een zodanige richting dat de dieren kunnen uitwijken naar de omgeving. De werkwijze dient vastgelegd te worden in een ecologisch werkprotocol.

² Momenteel is de nieuwe Gedragscode soortenbescherming Rijkswaterstaat bij ontwerpbesluit goedgekeurd. Naar verwachting wordt deze gedragscode in 2018 definitief goedgekeurd. Tot die tijd kan gebruik gemaakt worden van de bestaande gedragscode.

5.2.4 Planten

Het beheer van de bermen is gericht op het verhogen van de biodiversiteit. Ondanks dat tijdens het terreinbezoek geen beschermde planten zijn aangetroffen en deze ook niet worden verwacht, kan niet worden uitgesloten dat (in de toekomst) beschermde planten voorkomen. De mogelijk voorkomende beschermde planten staan vermeld op onderdeel B behorende bij artikel 3.10 van de Wnb.

Als gevolg van het voornemen gaan in potentie standplaatsen verloren. Door te werken conform een goedgekeurde gedragscode, zoals bijvoorbeeld de gedragscode van Rijkswaterstaat², kunnen effecten op beschermde planten voorkomen worden.

De potentiële aanwezigheid van beschermde planten vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het voornemen.

Tekstkader 5.5: Vervolgstappen planten.

Vervolgstappen planten

Werken conform een goedgekeurde gedragscode. Dit houdt in dat werkzaamheden buiten de kwetsbare periode (half maart – half augustus) worden uitgevoerd. Indien dit niet mogelijk is kan ook, op basis van het definitief ontwerp, voorafgaand aan de realisatie onderzoek gedaan worden naar het voorkomen van beschermde planten. Indien beschermde planten aanwezig blijken te zijn kunnen, conform de gedragscode, maatregelen gericht op overleving getroffen worden zoals het uitgraven en verplaatsen van planten. De werkwijze dient vastgelegd te worden in een ecologisch werkprotocol.

5.3 Effecten op beschermde gebieden

5.3.1 Effecten op Natura 2000-gebieden

Uit de bureaustudie blijkt dat binnen 7 kilometer afstand van het plangebied geen Natura 2000-gebied ligt. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Ulvenhoutse Bos, ligt buiten het invloedsgebied van het plan wat betreft verdroging, geluidsverstoring en lichtverstoring. Vanwege de afstand, de geringe omvang van de ontwikkeling in het plangebied en daardoor de afscherming worden geen effecten op soorten, habitats van soorten of habitattypen in het Natura 2000-gebied verwacht.

Wat betreft de mogelijk effecten van verzuring en vermesting als gevolg van stikstofdepositie wordt onderscheid gemaakt in de gebruiksfase en de aanlegfase.

Gebruiksfase

In de gebruiksfase is er geen sprake van een toename van stikstofemissie aangezien de voorgenomen inrichting niet zal leiden tot wijziging in de verkeersintensiteiten op de N631.

Aanlegfase

In de aanlegfase is sprake van een tijdelijke uitstoot van materieel dat wordt ingezet bij uitvoering van de werkzaamheden. De bijbehorende effecten als gevolg van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden zijn, gezien de ruime afstand van 7 km tot het meest nabij gelegen gebied Ulvenhoutse Bos, naar verwachting beperkt. Een berekening van de depositie tijdens de realisatiefase met behulp van het rekenprogramma Aerius Calculator zal inzicht moeten

verschaffen in de daadwerkelijk te verwachten stikstofdepositie in dit Natura 2000-gebied. Deze berekening wordt gebaseerd op de verwachte inzet van materieel tijdens de realisatiefase.

Er is geen effect op het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied en daarom is er geen aanleiding om te verwachten dat er op Natura 2000-gebieden op grotere afstand nog effecten zullen optreden. Een vervolgonderzoek vanuit de Wet natuurbescherming is niet aan de orde. De gebiedsbescherming uit de Wet natuurbescherming staat de uitvoering van het plan niet in de weg.

5.3.2 Effecten op het Natuurnetwerk Brabant (NNB)

Voor wat betreft de NNB is zowel bij directe als indirecte aantasting (externe werking) sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie.

Directe aantasting

Toekomstige situatie –aantasting NNB

De aanpassingen aan de kruising bij de Nassaulaan en de onderdoorgang leiden tot ruimtebeslag binnen het NNB. Het betreft de benodigde ruimte voor de tunnelbak en de aanleg van de waterberging voor water uit de tunnelbak.

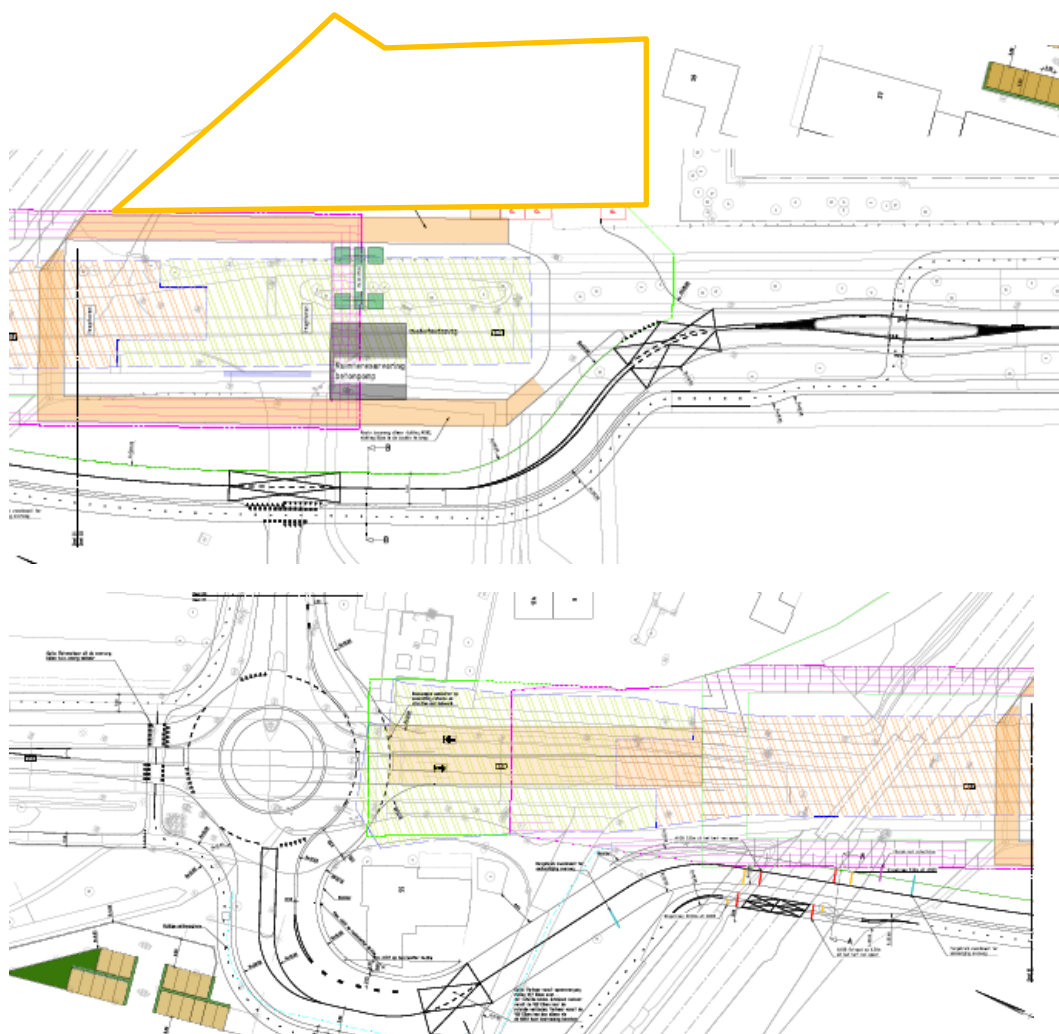
In totaal is sprake van ca. 0,61 ha ruimtebeslag (5178 m² tijdelijk- en 922 m² permanent ruimtebeslag. Ter plaatse van het ruimtebeslag is het natuurbeheertype 'Droog bos met productie (N16.03)' aanwezig. Naast het exacte ruimtebeslag in de bocht van de nieuwe aansluiting van de Broodbaan op de N631 (805 m²) ontstaan er aan de noord oostelijke zijde van de weg een tweetal geïsoleerde snippers NNB die niet langer als functioneel binnen het NNB kan worden beschouwd (84 m² + 33 m²). Deze snippers zijn opgenomen in het totale ruimtebeslag.

Werkterreinen en tijdelijke omleiding - aantasting NNB

Tijdens de realisatie van de tunnelbak onder het spoor door wordt een tijdelijke omleiding aangelegd (zie figuur 5.6). Deze tijdelijk omleiding loopt deels door het NNB. Ook hier is ter plaatse het natuurbeheertype 'Droog bos met productie (N16.03)' aanwezig. Ten behoeve van de aanleg van de omleiding wordt de bestaande vegetatie verwijderd. Na afronding van het project wordt de omleiding weer omgevormd tot natuur, maar zonder de aanduiding NNB. De gronden dienen echter wel volledig te worden gecompenseerd.

De tijdelijke aantasting voor de tijdelijke omleiding leidt tot een ruimtebeslag van ca. 0,14 ha (1.429 m²).

Het beoogde werkterrein bevindt zich grotendeels ten zuidoosten van het spoor. Op deze locatie is ook NNB aanwezig. Ook hier is ter plaatse het natuurbeheertype 'Droog bos met productie (N16.03)' aanwezig. Ten behoeve van het werkterrein wordt de bestaande vegetatie verwijderd. Na afronding van het project wordt het werkterrein echter weer omgevormd naar natuur, maar zonder de aanduiding NNB. De gronden die in een drietal delen uiteenvallen en een totale oppervlakte hebben van ca 3,75 ha (3749 m² = 1046 m² + 2.359 m² + 344 m²) dienen volledig te worden gecompenseerd.

Figuur 5.6. Uitsneden uit tijdelijke omleiding: Verdiepte ligging en oranje omlijnd het beoogde werkterrein (bovenste uitsnede) en rotonde Nassaulaan 50km/u" met de tijdelijke omleiding.

Indirecte aantasting

Verstoringsfactoren

Naast directe aantasting door ruimtebeslag kan ook sprake zijn van aantasting als gevolg van toename in geluidverstoring en de uitstraling van verlichting. Over de toekomstige weg rijdt het verkeer langzamer. Hierdoor zal geen sprake zijn van een toename in geluidverstoring op de aangrenzende NNB-gebieden. Het verkeer op de N631, waar in de huidige situatie een maximumsnelheid van 80 km/u geldt, is maatgevend voor de geluidsbelasting op het NNB. In de toekomstige en tijdelijke situatie wordt de maximumsnelheid verlaagd naar 50 km/u waardoor enkel sprake zal zijn van een afname in de geluidbelasting.

In de toekomstige rotonde waar (vracht)verkeer aansluit op de N631 is mogelijk sprake van de uitstraling van licht afkomstig van koplampen van het verkeer en eventueel van lichtmasten langs de weg. In de huidige situatie is er echter ook sprake van een fietsoversteek en een kruispunt met licht afkomstig van koplampen. Het effect van de nieuwe inrichting heeft maar een zeer beperkt effect op dit punt en leidt niet tot negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNB.

Bosranden

Bij het ruimtebeslag binnen bosranden binnen het NNB is van belang dat de nieuwe bosranden worden heringericht, bijvoorbeeld door dunning en de aanplant met (gebiedseigen) boom- en struiksoorten om verdere, indirecte, negatieve effecten als gevolg van een verlies aan afscherming en verhoogde blootstelling, te voorkomen of te beperken. Op deze manier kunnen de nieuwe bosranden zich snel ecologisch ontwikkelen en indirecte effecten in de toekomstige situatie voorkómen. Het opwaarderen van bosranden vormt een ecologische meerwaarde ten opzichte van de bestaande situatie.

Nee-tenzij

Wanneer sprake is van ruimtebeslag dient herbegrenzing op basis van het 'nee-tenzij principe' toepast te worden (artikel 3.19 Interim Omgevingsverordening):

- a. er sprake is van een groot openbaar belang;
- b. er voor de ontwikkeling geen alternatieve locaties voorhanden zijn buiten het Natuur Netwerk Brabant;
- c. er geen andere oplossingen voorhanden zijn waardoor de aantasting van het Natuur Netwerk Brabant wordt voorkomen;
- d. de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende, negatieve effecten worden gecompenseerd, waarbij wordt voldaan aan de regels inzake het compenseren als bedoeld in artikel 3.22 (compensatieregels).

Aangezien het voornemen van groot openbaar belang is in het kader van de veiligheid (a), het voornemen locatie gebonden is en hierbij is gezocht naar een optimale inrichting met in achtname van natuur (b), er in het huidige profiel te weinig ruimte is voor een veilige situatie (c), en de verloren oppervlakte NNB wordt gecompenseerd (inclusief een toeslag factor op basis van de ontwikkelingsduur van het teniet gedane natuurstype) (d) kan herbegrenzing van het NNB plaatsvinden.

Compensatieopgave

Bij aantasting van NNB dient compensatie plaats te vinden conform artikel 3.22 van de Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant. De omvang van de compensatie wordt bepaald door de omvang van het vernietigde of verstoorde areaal en de ontwikkeltijd van de aangetaste natuur, conform de volgende indeling:

- a) natuur met een ontwikkeltijd van 5 jaar of minder: geen toeslag;
- b) tussen 5 en 25 jaar te ontwikkelen natuur: toeslag van 1/3 in oppervlak;
- c) tussen 25 en 100 jaar te ontwikkelen natuur: toeslag van 2/3 in oppervlak;
- d) bij een ontwikkelingsduur van meer dan 100 jaar: de toeslag in oppervlak en de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer is maatwerk;
- e) bij verstoring van natuur: maatwerk.

Zoals genoemd gaat ca. 0,1 ha (922 m²) Droog bos met productie (N16.03) permanent verloren. Droog bos met productie heeft een ontwikkeltijd tussen de 25 en 100 jaar. Hierdoor is sprake van een toeslag van 2/3 in oppervlakte. De compensatieopgave voor aantasting in de permanente situatie komt hiermee op (0,1 ha * 1,67=) 0,15 ha.

Als gevolg van de tijdelijke aantasting gaat 0,14 ha Droog bos met productie (N16.03) verloren als gevolg van de tijdelijke omleidingsroute. Tevens gaat 0,37 ha Droog bos met productie (N16.03)

verloren als gevolg van het werkterrein van ProRail. Deze terreinen worden na afronding van de werkzaamheden in principe weer ingericht als natuur, maar zonder de aanduiding NNB. De compensatieopgave voor de aantasting bedraagt $0,52 \text{ ha} * 1,67 = 0,86 \text{ ha}$. De totale compensatieoppervlakte bedraagt 1,02 hectare.

Deze benadering dient afgestemd te worden met het bevoegd gezag, de provincie Noord-Brabant. Op basis van de vastgestelde compensatieopgave dient een compensatieplan opgesteld te worden.

Tabel 5.1. Overzicht ruimtebeslag en compensatieopgave NNB.

Ruimtebeslag NNB	m ²	Toeslag factor	Compensatieopgave (m ²)
Permanent ruimtebeslag	922	1,67	1.540
Tijdelijk ruimtebeslag / werkterrein	5.178	1,67	8.647
Totaal compensatie			10.187

Figuur 5.7 Overzicht ruimtebeslag binnen het NNB

5.3.3 Bescherming van houtopstanden

Een groot deel van de aanwezige bomen valt onder de bescherming van de Wnb. Ten westen van Rijen (Gemeente Gilze – Rijen (ABG)) lijkt de huidige grens bebouwde kom Boswet langs de N631 te liggen. Indien de grens buiten de buitenbermen van de N631 ligt, houdt dit in dat alle bomen onder de Wet natuurbescherming vallen met uitzondering van de bomen langs de Nassaulaan.

Als gevolg van het voornemen gaat 0,61 ha NNB verloren (5178 m² tijdelijk en 922 m² permanent). Het NNB op deze locaties betreft N16.03 'Droog bos met productie' en valt naast de planologische bescherming tevens onder de bescherming van houtopstanden uit de Wet natuurbescherming. In totaal wordt 1,02 ha nieuw bos als NNB-compensatie aangeplant, waarmee tevens aan de herplantplicht van de Wnb-bescherming van houtopstanden wordt voldaan.

Voorafgaand aan het rooien dient een kapmelding gedaan te worden en dient herplant van de bomen te worden geborgd. Dit houdt in dat minimaal een maand voorafgaand aan de kap een

melding wordt gedaan bij het bevoegd gezag; herplant dient binnen 3 jaar na de kap plaats te vinden.

De bospercelen die niet als NNB zijn geregistreerd (bos in eigendom van Defensie) worden na afronding van de werkzaamheden weer opnieuw als bos ingericht. Deze herplant is als voorwaardelijke verplichting opgenomen in het bestemmingsplan. Daarmee wordt voor deze percelen tevens voldaan aan de herplantplicht vanuit de Wet natuurbescherming – bescherming van houtopstanden. Ook de tijdelijke werkterreinen worden na de werkzaamheden opnieuw als bos ingericht.

De uitwerking van de compensatieopgave van het NNB en de beschermde houtopstanden vanuit de Wnb is opgenomen in de Memo Natuurcompensatie NNB en houtopstanden N631 (Antea Group, 2020).

6 Bronnen

Antea Group, 2020. Memo Natuurcompensatie NNB N631. 29 oktober 2020.

BIJ12, 2017a. Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*. Versie 1.0, 2017.

BIJ12, 2017b. Kennisdocument Kerkuil *Tyto alba*. Versie 1.0, 2017.

BIJ12, 2017c. Kennisdocument Steenuil *Athene noctua*. Versie 1.0, 2017.

BIJ12, 2017d. Kennisdocument Levendbarende hagedis *Zootoca vivipara*. Versie 1.0, 2017.

BIJ12, 2017e. Kennisdocument Buizerd *Buteo buteo*. Versie 1.0, 2017.

EIS, 2016. Artikel 'Bosmieren vogelvrij in nieuwe Wet natuurbescherming', geplaatst op 17 oktober 2016 in Nature Today.

EIS, 2019. Kenniscentrum insecten en andere ongewervelden. Kale bosmier.

Floron, 2019a. Kartouizeranjer.

Floron, 2019b. Ruw parelzaad.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

Provincie Noord-Brabant, 2019. Natuurbeheerplan 2020 provincie Noord-Brabant.

/

Provincie Noord-Brabant, 2019. Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant. 5 november 2019

Vlinderstichting, 2019. Grote parelmoervlinder.

Zoogdiervereniging, 2019a. Eekhoorn.

Zoogdiervereniging, 2019b. Steenmarter.

Overig:

NDFF

Aerius Calculator

Globespotter

Qgis

Bijlagen

Bijlage 1: Wettelijk kader

Een van de doelen van de Wnb is de bescherming van inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het plangebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Hieronder wordt uitgelegd welke verbodsbepalingen gelden, welke vrijstellingen er gelden en op welke gronden ontheffingen kunnen worden aangevraagd.

Verbodsbepalingen soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die onder andere zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. In het tekstkader van deze Bijlage (zie volgende pagina) staan de artikelen uitgeschreven. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
- 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora'), oftewel de Nationale soorten.

Voor soorten vallend onder bovenstaande beschermingsregimes geldt dat ze in principe niet (opzettelijk) gedood en verstoord mogen worden, ook verblijfplaatsen mogen niet vernietigd worden. Bij Vogelrichtlijnsoorten is opgenomen dat verstoring is toegestaan indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Dit geldt echter niet voor Habitatrichtlijnsoorten, inclusief bijlage I en II Bern en bijlage I Bonn (zie Tabel A van deze Bijlage voor de vogelsoorten en Tabel B van deze bijlage voor een uiteenzetting van soorten niet zijnde vogels). Voor de 'andere soorten' geldt dat verstoring is toegestaan. Soorten die zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb ('andere soorten') zijn opgenomen in tabel C en D van deze Bijlage.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming artikel 3.1, 3.5 en 3.10

Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Tabel A. Vogels die vallen onder artikel 3.5 (Bern bijlage II, Bonn bijlage I) én in Nederland broeden.

Ingekorte lijst van de vogelsoorten van de Conventie van Bern bijlage II. Deze lijst is ingekort. Opgenomen zijn: vogels die volgens de Atlas van de Nederlandse Broedvogels (Nederlandse Fauna serie deel 5 uit 2002) en de Avifauna van Limburg (uit 2006) in Nederland broeden.

Soortgroep	Nederlandse naam	Nederlandse naam	Nederlandse naam
Vogels	Appelvink	Grote bonte specht	Purperreiger
	Baardman	Grote gele kwikstaart	Putter
	Beflijster	Grote karekiet	Ransuil
	Bergeend	Grote stern	Rietgors
	Bergfluitier	Grote zilverreiger	Rietzanger
	Bijeneter	Havik	Rode wouw
	Blauwborst	Heggenmus	Roerdomp
	Blauwe kiekendief	Hop	Roodborst
	Boerenwaluw	Huiswaluw	Roodborsttapuit
	Bontbekplevier	Ijsvogel	Roodhalsfuut
	Bonte strandloper	Kerkuil	Rouwkwikstaart
	Bonte vliegenvanger	Klapexster	Sijs
	Boomklever	Klein waterhoen	Slangenarend
	Boomkruiper	Kleine barmsijs	Slechtvalk
	Boompieper	Kleine bonte specht	Smelleken
	Boomvalk	Kleine karekiet	Snor
	Bosrietzanger	Kleine plevier	Sperwer
	Bosruiter	Kleine zilverreiger	Spotvogel
	Bosuil	Kleinst waterhoen	Sprinkhaanzanger
	Braamsluiper	Kluut	Steenuil
	Brandgans	Kneu	Steltkluut
	Bruine kiekendief	Koereiger	Strandplevier
	Buizerd	Koolmees	Taigaboomkruiper
	Casarca	Kortsnavelboomkruiper	Tapuit
	Cetti's zanger	Kraanvogel	Tjiftjaf
	Draaihals	Krekelzanger	Torenvalk
	Duinpieper	Kruisbek	Tuinfluitier
	Dwergmeeuw	Kuifmees	Velduil
	Dwergstern	Kwak	Visarend
	Engelse kwikstaart	Kwartelkoning	Visdief
	Europese kanarie	Lepelaar	Vuurgoudhaan
	Fitis	Matkop	Wespendief
	Fluiter	Middelste bonte specht	Wielewaal
	Geelgors	Nachtegaal	Winterkoning
	Gekraagde roodstaart	Nachtwaluw	Witbandkruisbek
	Gele kwikstaart	Noordse stern	Witte kwikstaart
	Geoorde fuut	Oehoe	Witwangstern
	Glanskop	Oeverloper	Woudaap
	Goudhaan	Oeverpieper	Zeearend
	Grasmus	Oeverwaluw	Zwarte mees
	Graspieper	Ooievaar	Zwarte ooievaar
	Graszanger	Orpheusspotvogel	Zwarte roodstaart
	Grauwe kiekendief	Paapje	Zwarte specht
	Grauwe klauwier	Pestvogel	Zwarte stern
	Grauwe vliegenvanger	Pimpelmees	Zwarte wouw
	Griel	Poelruiter	Zwartkop

	Groene specht	Porseleinhoen	Zwartkopmeeuw
	Groenling		

Tabel B. Soorten die vallen onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV, Bern bijlage II, Bonn bijlage I).

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	boomkikker	Zoogdieren <i>landzoogdieren</i>	hamster
	geelbuikvuurpad		otter
	heikikker		bever
	kamsalamander		hazelmuis
	knoflookpad		lynx
	rugstreeppad		noordse woelmuis
	vroedmeesterpad		wilde kat
	poelkikker		wolf
Dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Zoogdieren <i>vleermuizen</i>	baardvleermuis
	apollovlinder		bechsteins vleermuis
	boszandoog		bosvleermuis
	donker pimperlblauwtje		brandts vleermuis
	grote vuurvlinder		franjetaart
	pimperlblauwtje		gewone grootoorvleermuis
	tijmblauwtje		grijze grootoorvleermuis
	zilverstreephooibeestje		grote hoefijzerneus
Haften	oeveraas		grote rosse vleermuis
Kevers	brede geelrandwaterroofkever		ingekorven vleermuis
	gestreepte waterroofkever		kleine dwergvleermuis
	juchtleerkever		kleine hoefijzerneus
	vermiljoenkever		laatvlieger
Libellen	mercuurwaterjuffer		meervleermuis
	bronslibel		mopsvleermuis
	gaffellibel		noordse vleermuis
	gevlekte witsnuitlibel		rosse vleermuis
	groene glazenmaker		ruige dwergvleermuis
	noordse winterjuffer		tweekleurige vleermuis
	oostelijke witsnuitlibel		vale vleermuis
	rivierrombout		watervleermuis
	sierlijke witsnuitlibel		gewone dwergvleermuis
Nachtvinders	teunisbloempijlstaart	Zoogdieren <i>zeezoogdieren</i>	walrus
Reptielen	Dikkopschildpad, kemp's zee-schildpad, lederschildpad, soepschildpad		Bulrug, gewone vinvis bruinvis dwergpotvis
	gladde slang		gestreepte dolfin
	muurhagedis		gewone dolfin
	zandhagedis		gewone spitsdolfijn
Sporenplanten	geel schorpioenmos		grijze dolfin
	tonghaarmuts		kleine zwaardwalvis
	kleine vlotvaren		narwal
Vissen	steur		orka
	houting		tuimelaar
Weekdieren	bataafse stroommossel		witflankdolfijn, witsnuitdolfijn
	platte schijfhoren		noordse vinvis, potvis
Zaadplanten	liggende raket		butskop

	drijvende waterweegbree		dwergvinvis
	groenknolorchis		griend,
	kruipend moerasscherm		spitsdolfijn van gray
	zomerschroeforchis		witte dolfin

Tabel C. “Overige Soorten” onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a.

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Vissen	Beekdonderpad
	Bruine kikker*		Beekprik
	Gewone pad*		Elrits
	Kleine watersalamander*		Europese rivierkreeft
	Meerkikker*		Gestippelde alver
	Middelste groene kikker*		Grote modderkruiper
	Vinpootsalamander		Kwabaal
	Vuursalamander		
Dagvlinders	Aardbeivlinder	Zoogdieren	Aardmuis*
	Bosparemoervlinder		Boommarter
	Bruin dikkopje		Bosmuis*
	Bruine eikenpage		Bunzing**
	Donker pimpernelblauwtje		Damhert
	Duinparemoervlinder		Das
	Gentiaanblauwtje		Dwergmuis*
	Grote paremoervlinder		Dwergspitsmuis*
	Grote vos		Edelhert
	Grote vuurvlinder		Eekhoorn
	Grote weerschijnvlinder		Egel*
	Iepenpage		Eikelmuis
	Kleine heivlinder		Gewone bosspitsmuis*
	Kleine ijsvogelvlinder		Gewone zeehond
	Kommavlinder		Grote bosmuis
	Pimpernelblauwtje		Grijze zeehond
	Sleedoornpage		Haas*
	Spiegeldikkopje		Hermelijn**
	Veenbesblauwtje		Huisspitsmuis*
	Veenbesparemoervlinder		Konijn*
	Veenhooibeestje		Molmuis
	Veldparemoervlinder		Ondergrondse woelmuis*
Reptielen	Zilveren maan		Ree*
	Adder		Rosse woelmuis*
	Hazelworm		Steenmarter
	Levendbarende hagedis		Tweekleurige bosspitsmuis*
Libellen	Ringslang		Veldmuis*
	Beekkrombout		Veldspitsmuis*
	Bosbeekjuffer		Vos*
	Donkere waterjuffer		Waterspitsmuis
	Gevlekte glanslibel		Wezel**
	Gewone bronlibel		Wild zwijn
	Hoogveenglanslibel		Woelrat*
	Kempense heidelibel	Kevers	Vliegend hert
	Speerwaterjuffer		

Soorten met een asterisk (*) zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen. Soorten met een dubbele asterisk (**) zijn in alle provincies, behalve Noord-Holland en Noord-Brabant, vrijgesteld. In Limburg is daarnaast de molmuis vrijgesteld, in Friesland de steenmarter en in Noord-Brabant het wild zwijn. Voor Limburg geldt dat in bepaalde perioden van het jaar de hazelworm, levendbarende hagedis, steenmarter en de eekhoorn vrijgesteld zijn.

Tabel D. “Overige Soorten” onderdeel B behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c.

Soortgroep	Nederlandse naam	Nederlandse naam	Nederlandse naam
Planten	Akkerboterbloem	Groensteel	Roggelelie
	Akkerdoornzaad	Groot spiegelklokje	Rood peperboompje
	Akkerogentroost	Grote bosaardbei	Rozenkransje
	Beklierde ogentroost	Grote leeuwenklauw	Ruw parelzaad
	Berggamander	Honingorchis	Scherpkruid
	Bergnachtorchis	Kalkboterbloem	Schubvaren
	Blaasvaren	Kalketrip	Schubzegge
	Blauw guichelheil	Karhuizeranjer	Smalle raai
	Bokkenorchis	Karwijselie	Spits havikskruid
	Bosboterbloem	Kleine ereprijs	Steenbraam
	Bosdravik	Kleine Schorseneer	Stijve wolfsmelk
	Brave hendrik	Kleine wolfsmelk	Stofzaad
	Brede wolfsmelk	Kluwenklokje	Tengere distel
	Breed wollegras	Knollathyrus	Tengere veldmuur
	Bruinrode wespenorchis	Knolspirea	Trosgamander
	Dennenorchis	Korensla	Veenbloembies
	Dreps	Kranskarwij	Vliegenorchis
	Echte gamander	Kruiptijm	Vroege ereprijs
	Franjementiaan	Lange zonnedaauw	Wilde averuit
	Geelgroene wespenorchis	Liggende ereprijs	Wilde ridderspoor
	Geplooid vrouwenmantel	Moeragamander	Wilde weit
	Getande veldsla	Muurbloem	Wolfskers
	Gevekt zonneroosje	Naakte lathyrus	Zandwolfsmelk
	Glad biggenkruid	Naaldenkervel	Zinkviooltje
	Gladde zegge	Pijlscheefkalk	Zweedse kornoelje
	Groene nachtorchis		

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de zorgplicht opgenomen. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Vrijstellingen

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Wnb. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied en de provincie waarin de activiteit plaatsvindt. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

Provinciale Vrijstelling Nationale soorten ('andere soorten').

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. Het Rijk heeft ook een vrijstelling gemaakt voor planen die vallen onder hun bevoegdheid (planen van nationaal belang). Zoals ook te herleiden is uit de tabel (tabellen A en B), hangt het per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies..

Indien de Nationale soorten niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Ontheffingen

Indien een soort niet onder een vrijstelling valt of niet gewerkt kan worden volgens een gedragscode, dient er een ontheffing te worden aangevraagd. Deze moet ingediend worden bij het bevoegd gezag. Dit is de provincie waarin de activiteit plaatsvindt.

Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. De activiteit leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding; en
3. Er is sprake van een in de wet genoemd belang.

In tabel E worden de belangen waaronder een ontheffing kan worden aangevraagd, opgesomd. Let daarbij op dat er voor Nationale soorten ('andere soorten') meer ontheffingsgronden beschikbaar zijn dan voor de beschermde soorten onder artikel 3.1 en 3.5. Indien de activiteit bestaat uit een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling zou alleen een ontheffing afgegeven kunnen worden voor Nationale soorten. Mochten desondanks soorten uit de Vogel- en/of Habitatrichtlijn, Bern en Bonn voorkomen bij ruimtelijke ontwikkelingen, dan kunnen mitigerende maatregelen worden opgesteld. Er kan dan voor de zekerheid een ontheffing worden aangevraagd om de mitigerende maatregelen goed te keuren.

Tabel E. Ontheffingsgronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie (artikel 3.1, 3.5 en 3.10).

Ontheffingsgronden		Artikel 3.1	Artikel 3.5	Artikel 3.10
		Soorten van de Vogelrichtlijn	Soorten van de Habitatrichtlijn, Bonn & Bern	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	X	X	X
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	X	X	X
3	Opsomming van: volksgezondheid en openbare veiligheid	X	X	X
	veiligheid van luchtverkeer	X	Nee	X
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	X	X	X
	ter bescherming van Flora en Fauna	X	X	X
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	X	X	X
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	X	X
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	X
	schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud, algemeen belang	Nee	Nee	3.10 2a-g

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor Nationale soorten ('andere soorten') welke zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen geldt een vrijstelling. Dit betekent dat u geen ontheffing van de Wet natuurbescherming hoeft aan te vragen, maar u wel de zorgplicht moet nakomen. Voor Nationale soorten die niet zijn vrijgesteld, dient u een ontheffing beschermde soorten aan te vragen of te werken conform een gedragscode.

Voor soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn, Conventie van Bern en Conventie van Bonn geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden. Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Het bevoegd gezag zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Overgangsrecht

In het Besluit natuurbescherming is opgenomen dat de ontheffingen afgegeven onder het oude recht, gelden als ontheffingen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften, beperkingen en voorwaarden gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Op het tijdstip van inwerkingtreding van de Wnb zullen de onafgeronde ontheffing aanvragen, ingediend vóór inwerkingtreding, conform de nieuwe wet worden behandeld. Ontheffing aanvragen van voor de inwerkingtreding zullen worden afgehandeld door RVO. Aanvragen die later ingediend worden zullen afgehandeld worden door de provincies (of het Rijk). De gedragscodes worden verlengd tot het moment van in werking treden van de Wet natuurbescherming en de nieuwe gedragscodes definitief zijn goedgekeurd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2013 is het natuurbeleid gedecentraliseerd naar de provincies. In hetzelfde jaar hebben de twaalf provincies met de staatssecretaris van het ministerie van EZ definitieve afspraken gemaakt in het Natuurpact. In 2014 werd de term 'EHS' vervangen door 'NNN'.

Dit beleid blijkt noodzakelijk te zijn doordat de Nederlandse natuur steeds meer onder druk staat, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland.

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering. De doelstelling van het Natuurpact is om 80.000 hectare nieuwe natuur in te richten vóór 2027.

Natura 2000-gebieden

In de Wnb zijn bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. De Europese richtlijnen verplichten de lidstaten gebieden aan te wijzen met speciale beschermingszones (de Natura 2000-gebieden). Het doel hiervan is om de aangewezen habitattypes en habitats van soorten in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De lidstaten moeten maatregelen treffen om de kwaliteit van deze habitats en habitats van soorten niet te laten verslechteren of te voorkomen dat er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.

Voor activiteiten of plannen die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij plannen die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Voor handelingen die op 31 maart 2010 bekend waren bij het gevoegd gezag en die sinds deze datum niet meer in betekenende mate zijn gewijzigd is het niet meer noodzakelijk om een vergunning aan te vragen. Deze datum kan van een later tijdstip zijn indien een Natura 2000-gebied na 31 maart 2010 is aangewezen als beschermd gebied. Zie ook artikel 2.9 lid 2.

Overgangsrecht

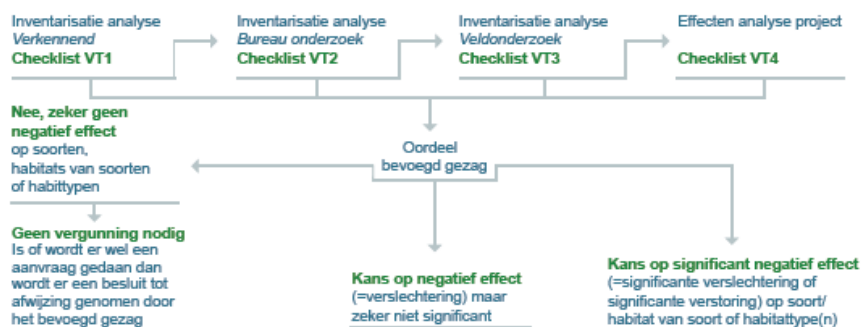
In de Wnb (artikel 9.4) is opgenomen dat de vergunningen afgegeven onder het oude recht, gelden als vergunningen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Beschermde Natuurmonumenten hebben vanaf inwerkingtreding van de Wnb niet langer een beschermde status. Daardoor zijn deze gebieden alleen nog ruimtelijk beschermd (Barro, bestemmingsplannen).

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet. Een Voortoets geeft aan of er wel of geen (negatieve) negatieve effecten zijn te verwachten. Zijn er geen negatieve effecten te verwachten, dan hoeft er geen vergunning beschermde gebieden aangevraagd te worden. Indien er kans is op negatieve effecten, kan een habitattoet een verdiepingsslag geven om aan te tonen hoe groot deze negatieve effecten zijn. Mocht er kans zijn op significant negatieve effecten, is het mogelijk om een ADC-toets uit te voeren. Wordt er voldaan aan de eisen, dan kan er een vergunning worden afgegeven met voorschriften en beperkingen.

VOORTOETS

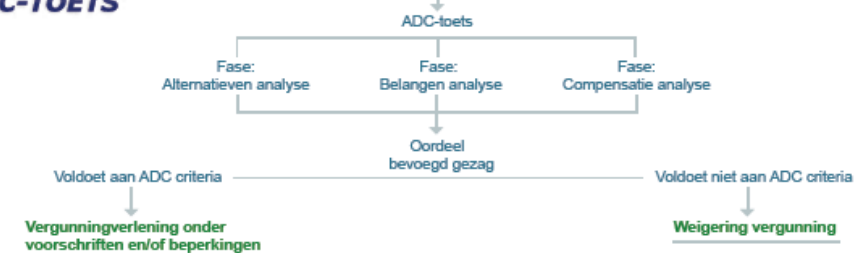
INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets. Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.

HABITATTOETS

ADC-TOETS

Bijlage 2 Nader onderzoek N631

Bijlage 2 Nader onderzoek N631

Nader onderzoek N631

**Nader onderzoek naar de aanwezigheid van
vleermuizen, jaarrond beschermde nesten en
marterachtigen**

projectnummer 442272.100
definitief
24 augustus 2020

Nader onderzoek N631

Nader onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen, jaarrond beschermde nesten en marterachtigen

projectnummer 442272.100

definitief revisie 01
24 augustus 2020

Auteurs

ing. J.N. Peereboom

Opdrachtgever

Provincie Noord-Brabant
Brabantlaan 1
5216 TV
'S-HERTOGENBOSCH

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

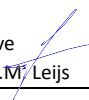
datum vrijgave
24-08-2020

beschrijving revisie 01
definitief

goedkeuring
G. Leeuw

vrijgave
F.L.J.M. Leijts

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Huidige situatie	1
2	Methoden	3
2.1	Jaarrond beschermde nesten	3
2.2	Marterachtigen	3
2.3	Vleermuizen	4
2.4	Uitvoering veldonderzoek	5
3	Resultaten	6
3.1	Jaarrond beschermde nesten	6
3.2	Marterachtigen	6
3.3	Vleermuizen	7
3.3.1	Resultaten vleermuizen deelgebied Noord	7
3.3.2	Resultaten vleermuizen deelgebied Zuid	9
4	Effectbeoordeling	13
4.1	Toetsing Wet natuurbescherming	13
4.1.1	Marterachtigen	13
4.1.2	Jaarrond beschermde nesten	13
4.1.3	Vleermuizen	13
4.1.4	Overzicht compensatie en planning	14
5	Conclusies en aanbevelingen	15
6	Bronnen	16

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

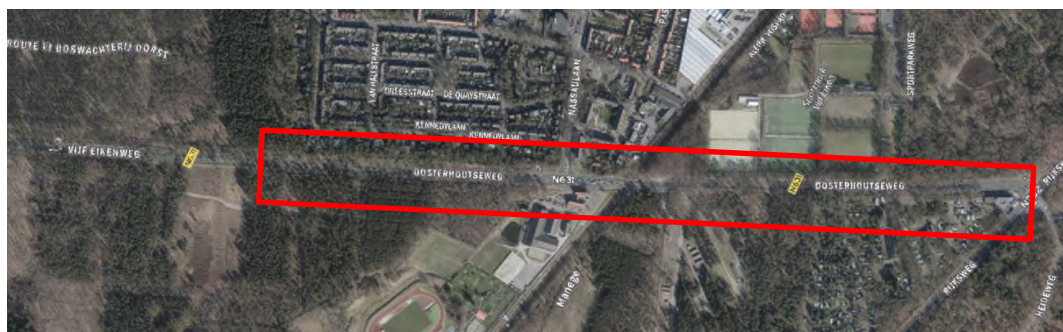
De Provincie Noord-Brabant is voornemens om groot onderhoud uit te voeren bij meerdere oversteekplaatsen aan de N631 tussen Oosterhout en Rijen. Op dit moment wordt de voorkeursvariant uitgewerkt. Verschillende bomen zullen worden gerooid. Om de ecologische effecten die kunnen ontstaan door de het rooien van bomen inzichtelijk te maken is een nader onderzoek ecologie uitgevoerd naar jaarrond beschermde nesten, marterachtigen en vleermuizen. Dit naar aanleiding van de resultaten van de Natuurtoets van Antea Group (Antea Group, 2019).

In ruimtelijke plannen is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten. Met andere woorden, in het ruimtelijke ordeningstraject dient te worden aangetoond dat het plan uitvoerbaar is. Uit de eerder uitgevoerde Natuurtoets is naar voren gekomen dat het plangebied geschikt is voor jaarrond beschermde nesten, marterachtigen en vleermuizen. Antea Group heeft opdracht gekregen om een nader onderzoek uit te voeren naar de mogelijke aanwezigheid van deze soorten in het plangebied.

1.2 Huidige situatie

Het plangebied ligt ten zuidoosten van Oosterhout en ten westen en noordwesten van Rijen. De N631 is een tweestrooksweg met aan weerszijden eenrichtingsfietspaden. De fietspaden liggen gescheiden van de weg middels een (bos)berm. In de berm tussen de weg en het fietspad zijn op grote delen van de weg bomen aanwezig. Aan de noordzijde is voornamelijk zomereik aanwezig. Verder naar het zuiden komt vaker, naast zomereik, ook grove den voor. Op enkele delen is tevens struweel aanwezig in de berm. De bermen hebben als gevolg van de zanderige ondergrond en aangepast beheer een kruidenrijk karakter. De randen van de weg zijn uitgerasterd. Op enkele locaties zijn faunatunnels aanwezig. Tussen de kruising met de Nassaulaan en Vijf Eiken is bebouwing aanwezig (ten noorden van de spoorlijn), welke in een later stadium is toegevoegd aan het plangebied.

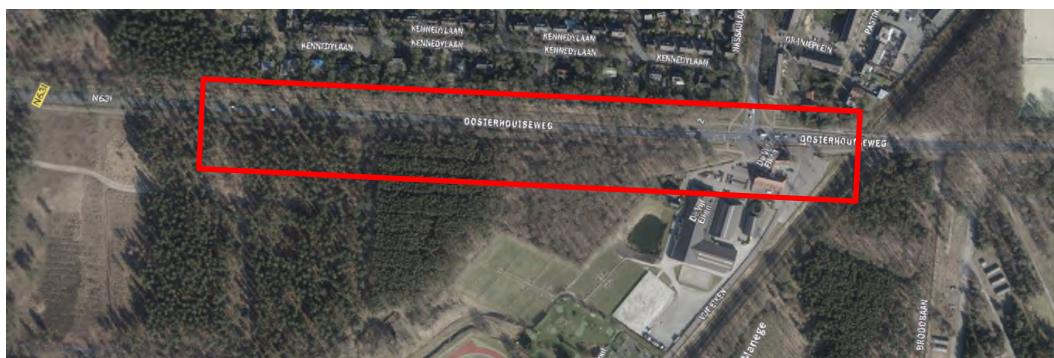
In Figuur 1.1. is het gehele onderzoeksgebied weergegeven. In verband met overzichtelijkheid en spreiding van het onderzoek is het onderzoeksgebied verdeeld over twee deelgebieden: deelgebied Noord (ten noorden van de spoorlijn, zie (Figuur 1.2) en deelgebied Zuid (ten zuiden van de spoorlijn, zie Figuur 1.3).

Figuur 1.1. Het plangebied (Globespotter, 2018).

Nader onderzoek N631

Nader onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen, jaarrond beschermde nesten en marterachtigen
projectnummer 442272.100
24 augustus 2020 revisie 01
Provincie Noord-Brabant

Figuur 1.2. Deelgebied Noord (Globespotter, 2018).

Figuur 1.3. Deelgebied Zuid (Globespotter, 2018).

2 Methoden

2.1 Jaarrond beschermde nesten

Door middel van het meermaals bekijken van de in de Natuurtoets (Antea Group, 2019) aangegeven locaties met mogelijke jaarrond beschermde nesten is het mogelijk om de aanwezigheid van deze nesten te bevestigen of uit te sluiten. Tevens wordt er tijdens de bezoeken gezocht naar de aanwezigheid van vogels met jaarrond beschermde nesten in de omgeving van het plangebied.

2.2 Marterachtigen

In het onderzoek is de Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming (Bouwens, 2017) aangehouden. De volgende methoden zijn toegepast voor het waarnemen van kleine marterachtigen:

Jiggler

De jiggler is een thee-ei dat met een touw of draadstaal aan een object is gebonden, zoals een boom. Het thee-ei hangt circa een halve meter boven de grond. In het thee-ei is lokaas aanwezig. Het idee is dat het dier wordt aangetrokken door de lucht van het lokaas en de jiggler onderzoekt of probeert te pakken. Met een cameraval wordt vervolgens de waarneming gemaakt. Deze methode wordt ook toegepast om individuen van de boommarter en steenmarter, die allen een uniek gevormde bef hebben, te herkennen.

Gezien de actieve leefstijl van de wezel (en ook de hermelijn) is deze methode niet geschikt om toe te passen op onderzoek naar deze soorten. De methode wordt zodoende hoofdzakelijk toegepast in onderzoek naar de bunzing, boommarter en steenmarter. Er zijn in het onderzoek twee cameravallen volgens de jiggler methode geplaatst.

Mostela

Een mostela is een box gemaakt van betontriplex. Door de box gaat een pvc buis die aan de binnenkant van de box half open gezaagd is. In de box is ook een cameraval aanwezig. De gedachte is dat, gezien de onderzoekende aard van de kleine marterachtigen, zij de pvc buis als een mogelijke opening naar een muizenhol zien en de box betreden. Wanneer zij deze betreden zal de kleine marterachtige worden waargenomen door de cameraval.

Deze methode is toepasbaar op de wezel (en beperkt toepasbaar op de hermelijn). Er zijn geen bunzingwaarnemingen bekend in de mostela. Er zijn in het onderzoek twee mostelas gebruikt.

Sporenbuis

De sporenbuis is een buis waarin een loopplankje is gelegd. In het middenstuk van de plank is een doekje geplaatst waarin een combinatie van paraffineolie en houtskoolpoeder is geplaatst. Wanneer een kleine marterachtige door de sporenbuis gaat zal deze door het doekje lopen, waardoor de houtskoolpoeder op de voetjes van de kleine marterachtige plakken. Zodoende worden de prenten van de kleine marterachtige achtergelaten op het plankje. Op basis van de prenten kan worden bepaald welke soort het betreft.

Deze methode is bruikbaar voor de hermelijn en de wezel. Er zijn in het onderzoek 8 sporenbuizen gebruikt.

2.3 Vleermuizen

In het onderzoek is het protocol voor vleermuisinventarisaties 2017 gebruikt, opgesteld door het Vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus (Netwerk Groene Bureaus *et al.*, 2017). Voor het uitvoeren van het nader onderzoek is het protocol van de meest algemene soort gebruikt: de gewone dwergvleermuis. Het onderzoek is gericht op het mogelijke gebruik van het plangebied door vleermuizen. Zodoende zijn de volgende aspecten uit het protocol van de gewone dwergvleermuis uitgevoerd:

Zwermdende dieren in het kader van winterverblijfplaatsen

Betreft het zwermen bij een verblijfplaats kan dit in de periode tussen 1 augustus en 10 september worden onderzocht. Het aantal bezoeken dient minimaal twee keer te zijn, met een tussenperiode van bij voorkeur 10 dagen, minimaal 5 dagen. De tijden van de bezoeken dienen tussen 0:00 en 02:00 uur te zijn. De temperatuur dient minimaal 13°C, de windkracht minder dan 4 Bft en het mag tijdens het bezoek niet regenen.

Kraamverblijfplaats

De ideale periode voor het uitvoeren van de bezoeken is tussen 15 mei en 15 juli, met mogelijke uitloop of eerdere start tussen 10 mei en 20 juli. Het aantal bezoeken dient minimaal twee keer twee uur te zijn en dienen te worden gestart na zonsondergang of voor zonsopgang. Bij voorkeur is er een tussenperiode van 30 dagen tussen de bezoeken, minimaal 10 dagen. De temperatuur dient hoger dan 10°C te zijn (minimaal 7 tot 9°C), een windkracht van minder dan 5 Bft (maximaal 6 Bft) en de neerslag mag hooguit uit motregen bestaan.

Zomerverblijfplaatsen

De ideale periode voor het uitvoeren van de bezoeken is tussen 15 april en 15 oktober, mogelijk al vanaf 1 april tot en met 1 december. Het starten van het onderzoek dient net na zonsondergang of voor zonsopkomst te worden uitgevoerd, waarbij er twee bezoeken van minimaal twee uur worden uitgevoerd. Eén bezoek dient te worden uitgevoerd in de ochtend en één bezoek ten tijde van de kraamperiode. Er dient ten minste 20 dagen tussen de bezoeken te zijn, minimaal 10 dagen. De temperatuur moet minimaal 7°C zijn, de windkracht minder dan 5 Bft (tot maximaal 6 Bft) en de neerslag mag hooguit uit motregen bestaan.

Paarverblijf- & zwermplaats

De bezoeken dienen tussen 15 augustus en 1 oktober te worden uitgevoerd, mogelijk ook tussen 15 augustus en 1 november. De onderzoeken dienen of na zonsondergang of voor zonsopkomst te worden uitgevoerd, waarbij er twee bezoeken dienen te worden uitgevoerd die twee uren duren. Er dienen ten minste 20 dagen tussen de twee bezoeken te zitten, minimaal 10 dagen. De temperatuur mag niet lager dan 6°C zijn, de windkracht niet meer dan 5 Bft (tot maximaal 6 Bft) en de neerslag mag hooguit uit motregen bestaan.

Vliegroutes

De bezoeken zijn het beste uit te voeren tussen 15 april en 15 oktober, mogelijk ook tussen 1 april en 15 november. Het dient na zonsondergang of vlak voor zonsopkomst te worden uitgevoerd, waarbij er minimaal twee bezoeken noodzakelijk zijn van twee uur, waarbij er

minimaal één uitgevoerd dien te worden gedurende de kraamperiode. Er dient een periode van 8 weken, minimaal 4 weken, tussen de bezoeken te zitten. Het moet minimaal 10°C (minder ideaal tussen de 7 en 9°C), een maximale windkracht van 4Bft (tot niet meer dan 6 Bft) en de neerslag mag hooguit uit motregen bestaan.

Foerageergebied

De onderzoeksperioden en bezoeken zijn hetzelfde als de onderzoeksperioden en bezoeken naar vliegroutes.

Onderzoeksmateriaal

Voor het waarnemen van de vleermuizen zijn de batdetectoren Pettersson D200 en Pettersson D240x gebruikt. Het D200 model was afgesteld op een frequentie tussen de 20 en 25 kHz en de D240 op een frequentie tussen de 40 en 45 kHz. Hiermee worden de soorten die op lagere frequenties roepen, zoals de rosse vleermuis, en de soorten die op een hogere frequentie roepen, zoals de gewone dwergvleermuis, waargenomen. Met de D240x zijn tijdens het veldwerk opnames gemaakt die achteraf zijn geanalyseerd met behulp van het programma Batsound.

2.4 Uitvoering veldonderzoek

Jaarrond beschermde nesten

De veldbezoeken naar de jaarrond beschermde nesten zijn uitgevoerd op 30 mei, 10 juni en 20 juni.

Marterachtigen

Het onderzoeksmateriaal voor kleine marterachtigen is op 28 juni in het veld geplaatst. Het onderzoeksmateriaal is op 8 augustus (circa 6 weken in het veld) verzameld.

Vleermuizen

Er zijn in totaal twaalf veldbezoeken uitgevoerd naar vleermuizen. De veldbezoeken zijn uitgevoerd tussen juni 2019 tot en met september 2019. In Tabel 2.1 zijn de dagen, tijden en andere gegevens van de veldbezoeken weergegeven.

Tabel 2.1. De dagen waarop de veldbezoeken naar vleermuizen zijn uitgevoerd.

Datum	Tijd	Gemiddelde temperatuur	Wind	Neerslag	Bewolking
27-05-2019	20:30-00:00	13°C	Windstil	Geen	90%
29-05-2019	20:30-00:00	15°C	W-1	Geen	100%
26-06-2019	03:15-05:25	16°C	N-1	Geen	50%
28-06-2019	03:15-08:00	14°C	NO-1	Geen	10%
16-07-2019	20:30-00:00	15°C	WNW-1	Geen	90%
18-07-2019	21:50-00:00	14°C	ZW-1	Geen	100%
03-08-2019	00:00-02:00	15°C	NNW	Geen	100%
04-08-2019	00:00-02:00	14°C	O	Geen	100%
13-08-2019	00:00-02:00	14°C	ZW-1	Lichte neerslag	90%
14-08-2019	00:00-02:00	12°C	Z-1	Motregen	100%
03-09-2019	22:30-00:30	14°C	ZW-1	Droog	100%
05-09-2019	22:30-00:30	12°C	WNW-1	Droog	80%

3 Resultaten

3.1 Jaarrond beschermde nesten

Op 30 mei, 10 juni en 20 juni is er gezocht naar de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten zowel in als rondom het plangebied. Deze zijn niet aangetroffen.

3.2 Marterachtigen

Uit de resultaten komt naar voren dat er gedurende de onderzoeksperiode geen marterachtigen zijn waargenomen. Zie Figuur 3.1 en Figuur 3.2 voor de locaties waar het onderzoeksmateriaal was geplaatst.

Figuur 3.1. Deelgebied Noord met het geplaatste onderzoeksmateriaal. Gele stip: mostela, blauwe stip: sporenbuizen, rode stip: jiggler.

Figuur 3.2. Deelgebied Zuid met het geplaatste onderzoeksmateriaal. Gele stip: mostela, blauwe stip: sporenbuizen, rode stip: jiggler.

3.3 Vleermuizen

3.3.1 Resultaten vleermuizen deelgebied Noord

Avondbezoek mei 2019

Dit avondbezoek was gericht op het vaststellen van foerageergebied, vliegroutes en verblijfplaatsen zowel in als nabij het plangebied.

Tijdens het avondbezoek op 27 mei zijn er 22 gewone dwergvleermuizen, 2 ruige dwergvleermuizen, 12 laatvliegers, 7 rosse vleermuizen en 3 gewone grootoorvleermuizen foeragerend waargenomen.

Ochtendbezoek juni 2019

Het ochtendbezoek was gericht op het vaststellen van zwermgedrag bij mogelijke verblijfplaatsen en het vaststellen van vliegroutes.

Tijdens het ochtendbezoek op 26 juni zijn er 17 gewone dwergvleermuizen, 4 laatvliegers en 1 gewone grootoorvleermuis foeragerend waargenomen. Tevens zijn er buiten het plangebied 2 zwermende gewone dwergvleermuizen waargenomen.

Avondbezoek juli 2019

Het avondbezoek in juli was gericht op het vaststellen van foerageergebied, vliegroutes en verblijfplaatsen zowel in als nabij het plangebied.

Er zijn op 16 juli 15 gewone dwergvleermuizen, 5 laatvliegers, 2 rosse vleermuizen en 3 gewone grootoorvleermuizen foeragerend waargenomen.

Nachtbezoeken augustus 2018

De nachtbezoeken waren gericht op het vaststellen van zwermgedrag en het vaststellen van paarverblijfplaatsen en vliegroutes.

Tijdens het nachtbezoek op 3 augustus zijn er 12 gewone dwergvleermuizen, 3 laatvliegers en een gewone grootoorvleermuis foeragerend waargenomen. Er is geen zwermgedrag waargenomen.

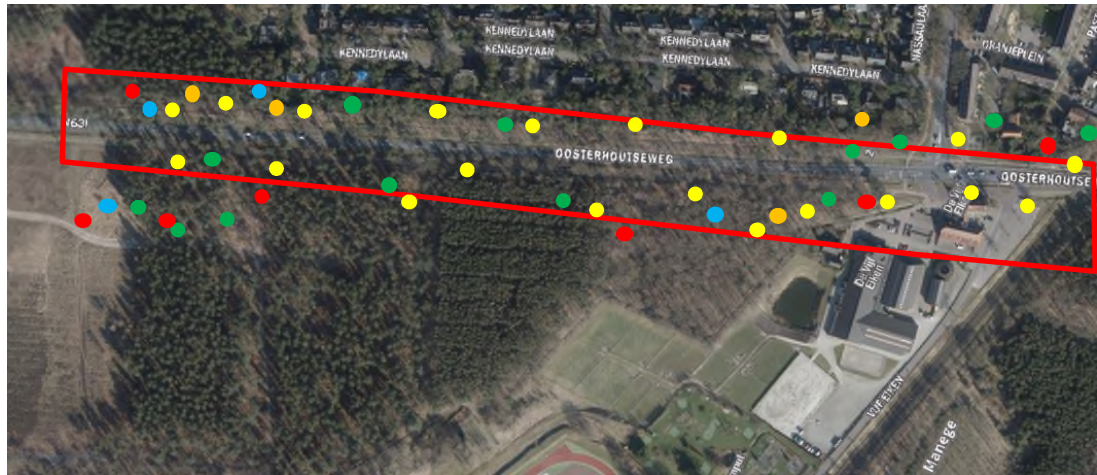
Op 13 augustus zijn er 10 gewone dwergvleermuizen, 1 ruige dwergvleermuis, 4 laatvliegers en 2 gewone grootoorvleermuizen foeragerend waargenomen. Tevens is een baltsend mannetje van de gewone dwergvleermuis waargenomen. Er is geen zwermgedrag waargenomen.

Avondbezoek september 2018

Het avondbezoek in september was gericht op het vaststellen van paarverblijfplaatsen en vliegroutes.

Op 3 september zijn er 7 gewone dwergvleermuizen, 2 ruige dwergvleermuizen, 2 laatvliegers en 4 gewone grootoorvleermuizen foeragerend waargenomen. Tevens zijn er een gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis (vliegend) baltsend waargenomen.

Gedurende de onderzoeksperiode in deelgebied Noord zijn er vijf verschillende soorten vleermuizen waargenomen. Het betreft de gewone vleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis. De resultaten zijn ook verwerkt in Figuur 3.3 en Tabel 3.1.

Figuur 3.3. Deelgebied Noord met alle waarnemingen. Gele stip: gewone dwergvleermuis, blauwe stip: ruige dwergvleermuis, rode stip: rosse vleermuis, groene stip: laatvlieger, oranje stip: gewone grootoorvleermuis (Globespotter, 2018).

Verblijfplaatsen

Er zijn geen zomerverblijfplaatsen in het plangebied aangetroffen. Buiten het plangebied is een zomerverblijfplaats van twee mannetjes aangetroffen. Najaar zwermgedrag is ook niet in het plangebied waargenomen. In Figuur 3.4 is met een gele ster de buiten het plangebied waargenomen zomerverblijfplaats aangegeven.

Foerageergebied

In het gehele plangebied wordt er door vleermuizen gefoerageerd. Het betreft echter kortstondige foerageermomenten, er zijn geen essentiële foerageergebieden in het plangebied aangetroffen.

Vliegroutes

Er zijn geen essentiële vliegroutes aangetroffen. Er zijn echter wel plaatsen waar vleermuizen veelvuldig, tot op boomtop hoogte, de N631 oversteken. De locaties zijn met blauwe lijnen weergegeven in Figuur 3.2.

Paarterritoria

Er zijn in het plangebied geen baltsende vleermuizen waargenomen. Er zijn wel baltsende vleermuizen buiten het plangebied waargenomen. Zie Figuur 3.3. voor de locaties.

Figuur 3.4. Het plangebied (rood omrand) met waargenomen vliegroutes (blauwe pijlen), zomerverblijfplaats (gele ster), waargenomen baltsende vleermuizen (groene stip: augustus; rode stip: september) en een vliegende baltsende ruige dwergvleermuis (oranje cirkel) (Globespotter, 2018).

3.3.2 Resultaten vleermuizen deelgebied Zuid

Avondbezoek mei 2019

Het avondbezoek in mei was gericht op het vaststellen van foerageergebied, vliegroutes en verblijfplaatsen in en nabij het plangebied.

Bij het avondbezoek op 29 mei zijn 16 gewone dwergvleermuizen, 7 laatvliegers en 2 grootoorvleermuizen foeragerend waargenomen.

Ochtendbezoek juni 2019

Het ochtendbezoek in juni was gericht op het vaststellen van zwermgedrag en het vaststellen van vliegroutes.

Op 28 juni zijn er 9 gewone dwergvleermuizen en 2 gewone grootoorvleermuizen foeragerend waargenomen.

Avondbezoek juli 2019

Het avondbezoek was gericht op het vaststellen van foerageergebied, vliegroutes en verblijfplaatsen in en nabij het plangebied.

Op 18 juli zijn er 26 gewone dwergvleermuizen, 5 laatvliegers, 2 rosse vleermuizen en 5 grootoorvleermuizen foeragerend waargenomen. Er is geen zwermgedrag waargenomen.

Nachtbezoeken augustus 2018

De nachtbezoeken waren gericht op het vaststellen van zwermgedrag, paarverblijfplaatsen en vliegroutes.

Op 4 augustus zijn er 15 gewone dwergvleermuizen, 1 ruige dwergvleermuis, 3 laatvliegers, 1 rosse vleermuis en 2 gewone grootoorvleermuizen foeragerend waargenomen. Zwermgedrag is niet waargenomen.

Tijdens het veldbezoek op 14 augustus zijn er 18 gewone dwergvleermuizen, 3 ruige dwergvleermuizen, 4 laatvliegers en 1 gewone grootoorvleermuis foeragerend waargenomen. Tevens is een gewone dwergvleermuis baltsend waargenomen. Zwermgedrag is niet waargenomen.

Avondbezoek september 2019

Het avondbezoek in september was gericht op het vaststellen van paarverblijfplaatsen en vliegroutes.

Tijdens het avondbezoek op 5 september zijn er 9 gewone dwergvleermuizen, 1 ruige dwergvleermuis, 6 laatvliegers en 1 rosse vleermuis foeragerend waargenomen. Tevens is er een gewone dwergvleermuis baltsend waargenomen.

Gedurende de onderzoeksperiode in deelgebied Noord zijn er vijf verschillende soorten vleermuizen waargenomen. Het betreft de gewone vleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis. De resultaten zijn ook verwerkt in Figuur 3.5 en Tabel 3.1.

Figuur 3.5. Deelgebied Zuid met alle waarnemingen. Gele stip: gewone dwergvleermuis, blauwe stip: ruige dwergvleermuis, rode stip: rosse vleermuis, groene stip: laatvlieger, oranje stip: gewone grootoorvleermuis (Globespotter, 2018).

Zomerverblijfplaatsen

Er zijn geen zomerverblijfplaatsen zowel in als rondom het plangebied waargenomen.

Foerageergebied

In het gehele plangebied wordt er door vleermuizen gefoerageerd. Het betreft echter kortstondige foerageermomenten, er zijn geen essentiële foerageergebieden in het plangebied aanwezig.

Vliegroutes

Er zijn geen essentiële vliegroutes aangetroffen. Er zijn echter wel plaatsen waar vleermuizen veelvuldig, tot op boomtop hoogte, de N631 oversteken. De meest opvallende locatie is met een blauwe pijl weergegeven in Figuur 3.6.

Paarverblijf/territoria

Er zijn geen baltsende vleermuizen in het plangebied waargenomen. Er zijn wel twee baltsende vleermuizen waargenomen buiten het plangebied tijdens de veldbezoeken in augustus en september. Zie Figuur 3.6.

Figuur 3.6. Het plangebied (rood omrand) met waargenomen vliegroute (blauwe pijl) en waargenomen baltsende vleermuizen (groene stip: augustus; rode stip: september) (Globespotter, 2018).

Nader onderzoek N631

Nader onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen, jaarrond beschermde nesten en marterachtigen

projectnummer 442272.100

24 augustus 2020 revisie 01

Provincie Noord-Brabant

Tabel 3.1. De resultaten van de veldbezoeken naar vleermuizen.

	Foerageren					Zwermgedrag					Paarterritoria/ baltsend					Zomerverblijfplaatsen				
Waargenomen soorten*	GD	RD	LV	RV	GO	GD	RD	LV	RV	GO	GD	RD	LV	RV	GO	GD	RD	LV	RV	GO
Datum																				
27-05-2019	22	2	12	7	3															
29-05-2019	16		7		2															
26-06-2019	17		4		1	2										1				
28-06-2019	9				2															
16-07-2019	15		5	2	3															
18-07-2019	26		5	2	5															
03-08-2019	12		3		1															
04-08-2019	15	1	3	1	2															
13-08-2019	10	1	4		2						1									
14-08-2019	18	3	4		1						1									
03-09-2019	7	2	2		4						1	1								
05-09-2019	9	1	6	1							1									

*afkortingen voor de waargenomen vleermuissoorten: GD – gewone dwergvleermuis, RV – ruige dwergvleermuis, LV – laatvlieger, RV – rosse vleermuis, GO – gewone grootoorvleermuis.

4 Effectbeoordeling

In dit hoofdstuk worden de in hoofdstuk 3 uiteengezette bevindingen getoetst aan de Wet natuurbescherming en wordt aangegeven of er een noodzaak is om een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aan te vragen.

4.1 Toetsing Wet natuurbescherming

4.1.1 Marterachtigen

Er zijn geen marterachtigen waargenomen. De aanwezigheid van marterachtigen in het plangebied is uitgesloten.

4.1.2 Jaarrond beschermde nesten

Er zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van boombewonende soorten in het plangebied is uitgesloten.

In het nader onderzoek (2019) is Eetcafé 'De Vijf Eiken' ten zuiden van de Nassaulaan, die bij de scopewijziging is toegevoegd, niet meegenomen. Deze bebouwing is mogelijk potentieel geschikt als verblijfplaatsen voor de huismus en gierwaluw. Om de aanwezigheid van deze soorten uit te kunnen sluiten dan wel aan te tonen, dient in 2021 gericht onderzoek te worden gedaan. Indien sprake blijkt van aanwezigheid van de huismus en gierwaluw in de bebouwing dan moet daarvoor ontheffing worden aangevraagd en compenserende voorzieningen worden gerealiseerd. Voor het nader onderzoek, de eventuele ontheffing en de mogelijk daaruit voortvloeiende compenserende maatregelen, dient rekening te worden gehouden met de daarvoor geldende doorlooptijd en gewenningstijd.

4.1.3 Vleermuizen

In en rondom het plangebied zijn vijf verschillende soorten vleermuizen waargenomen: de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis, de laatvlieger, de rosse vleermuis en de gewone grootoorvleermuis. Er is buiten het plangebied een zomerverblijfplaats van twee gewone dwergvleermuizen aangetroffen. In de bebouwing binnen het plangebied zijn geen verblijfplaatsen aangetoond. Er wordt veel door vleermuizen gefoerageerd in het plangebied, maar er is geen sprake van duidelijke essentiële foerageergebieden. Zodoende zijn essentiële foerageergebieden in het plangebied uitgesloten. Er zijn geen essentiële vliegroutes aangetoond in het plangebied. Er is wel sprake van overvliegroutes, waarbij foeragerende vleermuizen op een veilige hoogte de N631 kunnen oversteken. Het voornemen heeft echter geen effect op deze overvliegroutes.

Er zijn zowel in als nabij het plangebied baltsende gewone dwergvleermuizen en een baltsende ruige dwergvleermuis aangetroffen. Er zijn echter geen paarverblijfplaatsen in het plangebied aanwezig. Tijdens het onderzoek is er ook geen najaars zwermgedrag aangetroffen.

Het voornemen heeft geen significante effecten op de aanwezigheid van vleermuizen in het plangebied.

4.1.4 Overzicht compensatie en planning

Het is niet noodzakelijk om compenserende maatregelen te treffen voor de onderzochte soorten (essentieel leefgebied van marterachtigen, vleermuizen, en jaarrond beschermde nesten in bomen). Door een verandering in het ontwerp is bebouwing toegevoegd aan het plangebied, deze bebouwing wordt gesloopt. Ter plaatse is aanvullend onderzoek noodzakelijk voor de gierzwaluw en de huismus.

5 Conclusies en aanbevelingen

De Provincie Noord-Brabant is voornemens om groot onderhoud uit te voeren bij meerdere oversteekplaatsen aan de N631 tussen Oosterhout en Rijen. Op dit moment wordt de voorkeursvariant uitgewerkt. Met het voornemen zullen onder andere meerdere bomen worden gerooid en een gebouw worden gesloopt. Het kon niet worden uitgesloten dat het rooien van de bomen of de sloop van het gebouw effect zou kunnen hebben om de aanwezigheid van beschermde soorten. Op te bepalen of dit daadwerkelijk het geval is, zijn er 2019 veldbezoeken uitgevoerd.

Vleermuizen

In het plangebied zijn de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en gewone dwergvleermuis waargenomen. Er zijn geen verblijfplaatsen, essentiële vliegroutes en essentiële foerageergebieden aangetroffen in het plangebied. De aanwezigheid van vleermuizen in het plangebied heeft geen effect op de uitvoerbaarheid van het voornemen.

Jaarrond beschermde nesten

Er zijn geen jaarrond beschermde nesten in het plangebied waargenomen van boombewonende soorten en vormt zodoende geen belemmering op de uitvoerbaarheid van het voornemen.

De bebouwing is in een later stadium toegevoegd aan het plangebied. Ter plaatse is aanvullend onderzoek noodzakelijk voor de gierzwaluw en de huismus.

Marterachtigen

Er zijn geen marterachtigen aangetroffen in het plangebied. Zodoende vormt het geen belemmering op de uitvoerbaarheid van het voornemen.

6 Bronnen

Antea Group, 2019. Natuurtoets, Groot onderhoud N631. April, 2019.

Netwerk Groene Bureaus; Vleermuisvakberaad & Zoogdiervereniging, 2017. Het protocol voor vleermuisinventarisaties. Januari 2017.

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT
T. +31 622808564
E. gertjan.leeuw@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

Copyright © 2017

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar worden
gemaakt door middel van druk, fotokopie,
elektronisch of op welke wijze dan ook,
zonder schriftelijke toestemming van de
auteurs.

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT
T. +31 6 22808564
E. gertjan.leeuw@anteagroup.nl

www.anteagroup.nl

Copyright © 20167

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar worden
gemaakt door middel van druk, fotokopie,
elektronisch of op welke wijze dan ook,
zonder schriftelijke toestemming van de
auteurs.